



რეპრეზენტაცია

ორშაბათი, 8 იანვარი. 2024 წ. №3 (9683) ელ.ფოსტა: sakresp@top.ge და sakresp@mail.ru ფასი 1 ლარი

სადღეისო უაგონებანი

ღმერთს განუორებელი

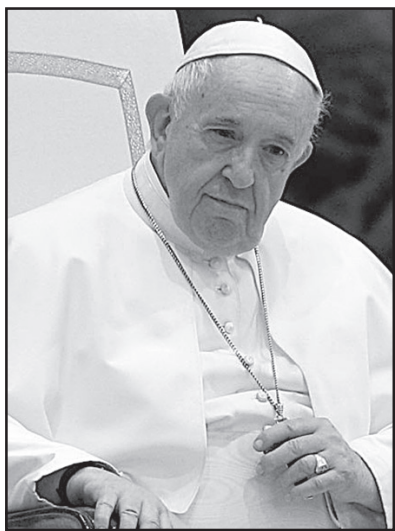
სრულიად
საქართველოს
კათოლიკოს-
პატრიარქის,
მცხეთა-
თბილისის
მთავარ-
ეპისკოპოსისა
და ბიჭვინთისა
და ცხუმ-
აფხაზეთის
მიტროპოლიტის
ილია II-ის
საშობაო
ეპისტოლე:



იხ. 6-7 გვ.

სული
კვდება,
როგორც
სულს
გაყრილი
სხეული...

რომის პაპი ფრანცისკე:



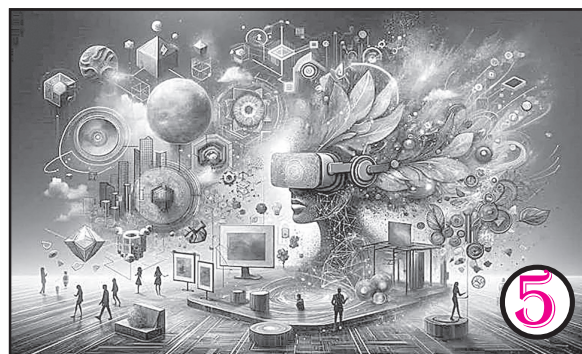
იესოს დაბადებამ აღგვაფსო მშვიდობით!

რომის პაპი ფრანცისკე შობის დღესასწაულს ულოცავს მათ, ვინც
მაცხოვრის შობას იულიუსის კალენდრის მიხედვით 7 იანვარს აღნიშ-
ნავს. რომის პაპმა ამის შესახებ ვატიკანში სავეერაო ლოცვის შემდეგ,
წმინდა პეტრეს მოედანზე შეკრებილებისადმი მიმართვისას ისაუბრა.

„დღეს აღმოსავლური ეკლესიები, რომლებიც მისდევნენ იულიუსის
კალენდარს, ზეიმობენ შობის წმინდა დღესასწაულს. სასიხარულო ძმობის
სულისკვეთებით, ვისურვებ, რომ უფალი იესოს დაბადებამ აღგვაფ-
სოს სინათლით, მოწყალებითა და მშვიდობით“, – აღნიშნა რომის პაპმა.

ქადაგებისას პონტიფიკოსმა ჩვეულებისამებრ მშვიდობა უსურვა უკ-
რაინას, პალესტინასა და ისრაელს. წმინდა პეტრეს მოედანზე რომის
პაპის ქადაგებას 12 ათასამდე ადამიანი ესწრებოდა.

ო, დედამიწავ,
უფრო გვაზინავ!..



2024 - ახალი სიკლის დასაწყისი:
რა ელის სამყაროს
უახლოეს 20 წელიწადში

„საქადრო უიგუილი“,
გუნებრივი
კატასტროფები,
სულიერი სტრესი!!!

ქვეყნის მთავარი პრობლემა!

ერი ილუპება,
როცა
ხელიდან
ესლება
მინა-
წყალი!



„გადაბრუნებული
ურაჲი“ ისავ
ამოსათრავია
ლაფიდან!

ენგურკესის ⑤ ბნელი მხარე...

ბოლო 30 წლის კატაკლიზმების,
მათ შორის 1992-93 წ.წ. კონფლიქ-
ტისა და 2008 წლის აგვისტოს ომის
მიუხედავად თბილისს, არც ერთხელ
არ მიუშვართავს აფხაზეთის წინააღ-
მდეგ ენერგეტიკული შენატაქისთვის,
– გეგმის, ყოველთვის დათმობაგე მი-
დიოდა და ეხმარებოდა სოხუმს.

აფხაზეთი ყველაფერს კარგავს!



ირაკლი ღარიბაშვილი: პულოცავ სრულიად საქართველოს!

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ღარიბაშვილი სრულიად საქართველოს ქრისტიანობის მრწამსს ვალე დღესასწაულს ულოცავს.

როგორც ღარიბაშვილი აღნიშნავს, იესო ქრისტეობა სიყვარულისა და სათნოების ზეიმია, რომელსაც ყველა მომავლის რწმენითა და სიკეთის მოლოდინით ვხვდებით.

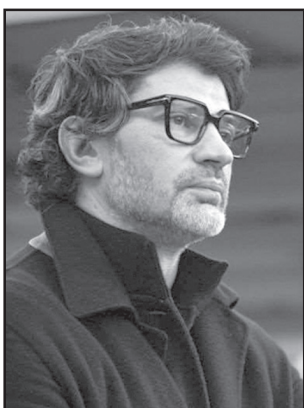
„ქრისტიანობა გულთხედავ სრულიად საქართველოს! მაცხოვრის შობა მართლმადიდებლური სამყაროს ერთ-ერთი უდიდესი დღესასწაულია, რომელსაც საქართველოში გულწრფელი სიხარულით ვეგვიშობ და აღვნიშნავთ. იესო ქრისტეს შობა სიყვარულისა და სათნოების ზეიმია, რომელსაც ყველა მომავლის რწმენითა და სიკეთის მოლოდინით ვხვდებით. მინდა, გისურვოთ ზედნიერება, გახარება და წინსვლა! უფლის წყალობა და მშვიდობა არ მოჰკლებოდეს ჩვენს სამშობლოს და თითოეულ თქვენგანს!“ – აღნიშნავს პრემიერი.

ქახა ქალაქი:

ღმერთმა ინებოს

საქართველოს

გაერთიანება და წინსვლა



იშვა უფალი ჩვენს მხსნელად და იმედად, დაე, იშვას სიყვარული ჩვენს გულებში, იყოს მშვიდობა ქვეყანაში, კეთილდღეობა – ჩვენს ოჯახებში, – ამის შესახებ დედაქალაქის მერი კახა კალაძე სოციალურ ქსელში წერს.

როგორც კახა კალაძე აღნიშნავს, ღმერთმა ინებოს საქართველოს გაერთიანება და წინსვლა.

„შობას გილოცავთ! იშვა უფალი ჩვენს მხსნელად და იმედად. უწმინდესის კურთხევით დანერგული სამოქალაქო

ტრადიცია – ფანჯრებთან დანთებული სანთელი იმ დიდი სიხარულის სიმბოლოა, რასაც თითოეული ჩვენგანი ახლა განიცდით. დაე, იშვას სიყვარული ჩვენს გულებში, იყოს მშვიდობა ქვეყანაში, კეთილდღეობა – ჩვენს ოჯახებში! ღმერთმა ინებოს საქართველოს გაერთიანება და წინსვლა! გილოცავთ ქრისტიანობას“, – წერს კალაძე.

სალომე ზურაბიშვილი:

ქრისტიანობის

დღესასწაული

სიყვარულისა და

სიკეთის სიმბოლოა!

საქართველოს პრეზიდენტი სალომე ზურაბიშვილი მართლმადიდებელ მრევლს ქრისტიანობის დღესასწაულს ულოცავს.

როგორც სალომე ზურაბიშვილი აღნიშნავს, დღევანდელი დღე სიყვარულისა და სიკეთის სიმბოლოა.

„ყველა ქართველს და მართლმადიდებელ ოჯახს მთელ მსოფლიოში გილოცავთ შობას! დღევანდელი



დღე სიყვარულისა და სიკეთის სიმბოლოა. თქვენს ოჯახებსა და ჩვენს ქვეყანას კეთილდღეობას და სიყვარულს ვუსურვებ. გილოცავთ ქრისტიანობის დღესასწაულს!“

ირაკლი კობახიძე:

შობის მაღლი უარაპდეს

ჩვენს ქვეყანას

„ქართული ოცნების“ თავმჯდომარე ირაკლი კობახიძე სრულიად საქართველოს ქრისტიანობას ულოცავს.

„ქართული ოცნების“ ლიდერი საშობაო წირვას სამების საკათედრო ტაძარში დაესწრო.

ირაკლი კობახიძემ მადლობა გადაუხადა პატრიარქს საშობაო ეპისტოლეისთვის და აღნიშნა, რომ, როგორც ყოველთვის, პატრიარქის ეპისტოლეში იყო მრავალი ძალიან მნიშვნელოვანი გზავნილი.

„გილოცავთ შობას, გულოცავთ სრულიად საქართველოს, შობის მაღლი ფარავდეს ჩვენს ქვეყანას. მაღლობას გადავუხადო პატრიარქს ეპისტოლეისთვის. როგორც ყოველთვის, პატრიარქის ეპისტოლეში იყო მრავალი ძალიან მნიშვნელოვანი გზავნილი, საუბარი იყო რწმენის მნიშვნელობაზე, მშვიდობის მნიშვნელობაზე. პატრიარქმა საგანგებოდ უსურვა მშვიდობა უკრაინას, ახლო აღმოსავლეთს, ისევე როგორც სრულიად მსოფლიოს. ძალიან მნიშვნელოვანი იყო ეს გზავნილები ჩვენთვის“, – განაცხადა ირაკლი კობახიძემ.



ვილი, აღმასრულებელი და საკანონმდებლო ხელისუფლების წარმომადგენლები.

დავუბატოვა ალილოს

მონაწილეებს საშობაო

ნოკათი გაღასცა

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე, შალვა პაპუაშვილმა, პარლამენტის თავმჯდომარის პირველ მოადგილე გიორგი ვოლსკისთან და დეპუტატებთან ერთად, ალილოს მონაწილეებს საშობაო ნოკათი გადასცა.

შალვა პაპუაშვილმა საქართველოს მოქალაქეებს კიდევ ერთხელ მიულოცა შობის დღესასწაული.

„შობის დღესასწაულს გულოცავთ სრულიად საქართველოს. დღეს არის მნიშვნელოვანი დღე, როდესაც კიდევ ერთხელ უნდა დავფიქროთ იმაზე, რომ ღმერთი არის თითოეული ჩვენგანის გულში. სიკეთე, სიყვარული უნდა სუფევდეს ჩვენს ოჯახებში, ჩვენს სამშობლოში და აი ამ შეგრძნებით უნდა ვიცხოვროთ ყოველდღიურად“, – განაცხადა პარლამენტის თავმჯდომარემ.

შალვა პაპუაშვილმა ყურადღება გაამახვილა სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, ილია II-ის საშობაო ეპისტოლეზე.

„გუშინ პატრიარქმა თავის ეპისტოლეში რამდენიმე მნიშვნელოვან საკითხს გაუსვა ხაზი მათ შორის იმას, რომ დღეს მთლიანად სამყარო არის გამოწვევის წინაშე. არ არის სიმშვიდე სხვადასხვა რეგიონში და განსაკუთრებით ჩვენს რეგიონში, ამიტომ ყველამ უნდა დავაფასოთ



და გავუფრთხილოთ მშვიდობას და ვეცადოთ, რომ ეს მშვიდობა ჩვენს გულებში, ჩვენს ოჯახებში და ჩვენს სამშობლოში იყოს“, – განაცხადა შალვა პაპუაშვილმა.

ალილოს მსვლელობა პირველი რესპუბლიკის მოედნიდან დაიწყო და სამების საკათედრო ტაძარში დასრულდა. შეგროვებული საჩუქრები და ტკბილეული ბავშვთა სახლებში, მოხუცთა თავშესაფრებსა და სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში დარიგდება.

თბილისის მერიის მოადგილე

ალილოს მონაწილეებს

საშობაო ნოკათი გაღასცა!

შობის დღესასწაულთან დაკავშირებით, დედაქალაქში ალილოს ტრადიციული მსვლელობა გაიმართა, რომელსაც თბილისის მერის მოადგილე ანდრია ბასილაია შეუერთდა.



ანდრია ბასილაიამ ალილოს მონაწილეებს დღესასწაული მიულოცა და საშობაო ნოკათი გადასცა. ალილოს საქართველოში ისტორიული ფესვები აქვს. სადღესასწაულო მსვლელობა თბილისში წლებია იმართება.

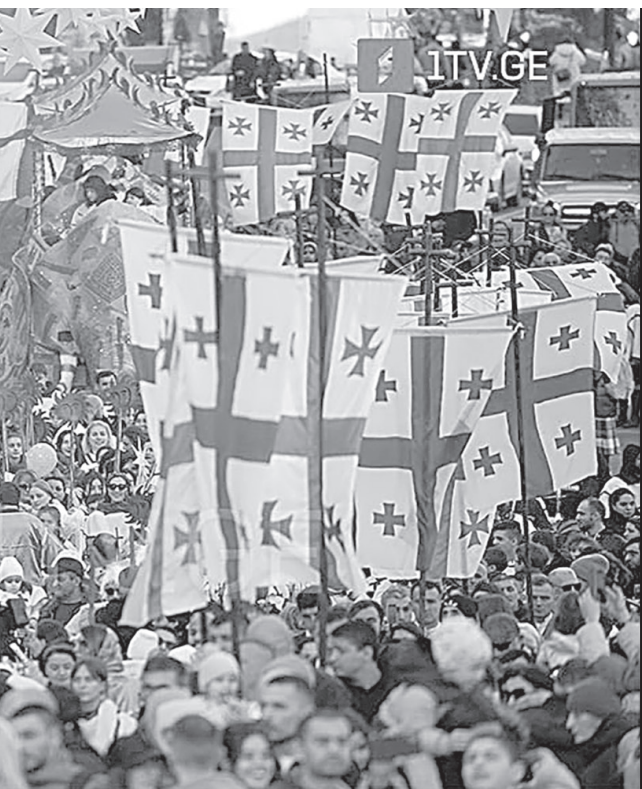
ალილოს მსვლელობა

თბილისში

თბილისში მომლოცველთა და მგალობელთა გუნდის მსვლელობა პირველი რესპუბლიკის მოედნიდან დაიწყო, რის შემდეგაც ალილოს მონაწილეები პარლამენტსა და თბილისის საკრებულოსკენ გაემართნენ, სადაც მათ საშობაო ნოკათი გადაეცათ. მსვლელობა სამების საკათედრო ტაძარში ქრისტიანობის სამადლობელი პარაკლისით დასრულდა.

ალილოს მსვლელობისას მიღებული შემოწირულობა ბავშვთა სახლებში, სასჯელაღსრულების დაწესებულებებსა და მოხუცთა თავშესაფრებში გადანაწილდება.

ქრისტიანობის დღესასწაულის საზეიმო მსვლელობა სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, ილია II-ის ლოცვა-კურთხევით 2000 წლიდან აღინიშნება.



2024 – ახალი ციკლის დასაწყისი:

რა ელის სამყაროს უახლოეს 20 წელიწადში

დღეს გვმართი საუბრობს იმ რადიკალურ ცვლილებებზე, რომლებიც 2024 წლიდან დაიწყება და მთელი 20 წელი გაგრძელდება. რა თქმა უნდა, ურიტო არ იქნება თადარიგის დაჭირა და მომავალი წლისთვის მომზადება, მით უფრო, რომ ამგობან, თითქმის გააქტიურებული ქარის ენერგია არასტაბილურობას და მოვლენების სწრაფ, მოულოდნელ ცვლილებას გამოიწვევს მთელ მსოფლიოში.

2024 წლის საერთო პროგნოზი

2024 წლის 10 თვემდე მსოფლიო ახალ – ე.წ. გლობალური ტრანსფორმაციის ეპოქაში შეაზღვრეს, რომელიც საკმაოდ დიდხანს – 2044 წლამდე გაგრძელდება და არა მხოლოდ საზოგადოებრივი ცხოვრების წესს შეცვლის, არამედ ახალ ფასეულობებსა და შესაძლებლობებსაც განსაზღვრავს.

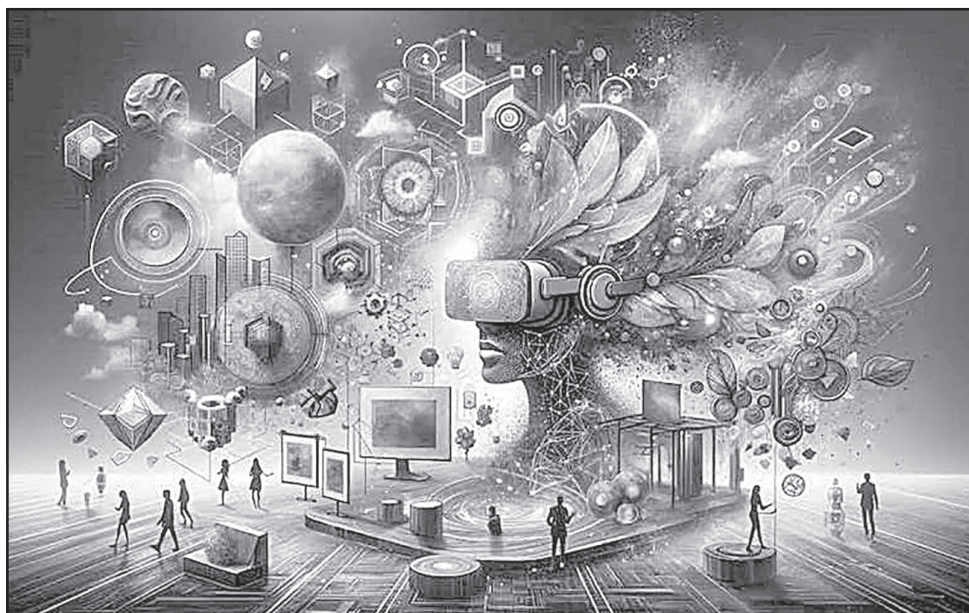
მართალია, 2003-დან 2023 წლამდე სტაბილურობისა და მატერიალიზმის პერიოდი იყო, როცა განსაკუთრებული მნიშვნელობა სწორედ მატერიალურ სიკეთეს, მომხმარებლობას და დაგროვების სურვილს ენიჭებოდა, მაგრამ 2024 წლიდან პრიორიტეტები შეიცვლება და მთავარი ფილოსოფიური აზროვნება, სულიერი და ინტელექტუალური განვითარება გახდება.

ფინანსები, ტექნოლოგიები, განათლება

მართალია, გასულ საუკუნეში რომოტებისა და მფრინავი ავტომობილების ნახვა მხოლოდ ფანტასტიკურ ფილმებში შეიძლებოდა, მაგრამ ბოლო ათწლეულები ფანტასტიკა ყოველდღიურ რეალობად იქცა, რადგან სწორედ ციფრულმა ტექნოლოგიებმა, ხელოვნურმა ინტელექტმა და მფრინავმა ობიექტებმა შეიძინეს განსაკუთრებული აქტუალურობა.

მეტრც, დღეიში უკვე გამოიყენა მფრინავი ტაქსი და ამბობენ, თითქმის ეს მხოლოდ დასაწყისია, რადგან მალე არა მხოლოდ მფრინავი ტრანსპორტით მგზავრობა,

„საკადრო შიშხილი“, გუნებრივი კატასტროფები, სულიერი სტრესი!!!



არამედ თანამშენწერობობის დაქირავებაც შესაძლებელი იქნება, რომელიც ნებისმიერი სინთულის ფიზიკურ და ინტელექტუალურ სამუშაოს შესასრულებს.

ექსპერტების განცხადებით, 2024 წელს ახალი ელექტრონული ფულისა და ვირტუალური ვალუტის შემოღებაც იგეგმება, საზოგადოება კი, ორ ნაწილად გაიყოფა და მკაცრად გაიმიჯნება მდიდრებისა და ღარიბების სოციალურ ჯგუფებად, რადგან მხოლოდ ის მოიპოვებს კეთილდღეობას, ვინც გადაწყვეტილებების სწრაფად მიღებას და ინოვაციების ოპერატიულად დანერგვას მოახერხებს, კონსერვატორული, სტაბილურობის მოყვარული ადამიანებისთვის კი, ვინც დინჯად და აუჩქარებლად მოქმედებასა მიჩვეული, 20-წლიანი ტრანსფორმაციის ეპოქა უმძიმეს გამოცდად იქცევა. ამასთანავე, სწრაფი შედეგებისკენ სწრაფვა უკვე არსებულ სამეცნიერო მიღწევებსა და საგანმანათლებლო მეთოდებს გააუფასურებს, რაც საზოგადოებას პრაქტიკულ სწავლებაზე ორიენტირებული განათლების სისტემისა და ახალი პროგრამების შექმნას აიძულებს.

ჯანმრთელობა და სულიერი მოთხოვნილებები

მომავალ ეპოქის მთავარ მახასიათებლად სისწრაფე და მუდმივი სტრესი იქცევა, რაც სერიოზულად აზარალებს ორგანიზმს და განსაკუთრებით გულ-სისხლძარღვთა სისტემას, ამიტომ აუცილებელი გახდება მუდმივად მაღალსისხლშია, ფოცოურ დატვირთვასთან გამკლავება და სულიერი წონასწორობის აღდგენის უნარის გამოყენება.

აქტუალურობას შეიძენს ცხოვრების აზრის ძიება და ნიჭის განვითარება, პუნეზრივი რესურსების გააზრებული მოხმარება, საკუთარ თავსა და გარემოზე ზრუნვა. გა-

იზრდება მოთხოვნილება აზარტულ თამაშებსა და გართობის ინდუსტრიაზე, თუმცა განსაკუთრებულ პოპულარობას მაინც ე.წ. ინფლუენსერები შეიძენენ. მომრავლდებიან სულიერად და ინტელექტუალურად მოწიფული ადამიანები მაღალი ენერგე-



ტიკითა და ცხოვრებისადმი სწორი დამოკიდებულებით, რომლებიც პროდუქტიულად შეძლებენ საკუთარი და სხვისი ცხოვრების ორგანიზებას.

ეკოლოგია

ნაპლმბად სასიკეთოა ეკოლოგიური პროგრესი, რადგან მოსალოდნელია მოსახლეობის მასობრივი მიგრაცია, რისი მიზეზი პირველ რიგში კლიმატური ცვლილებები და კატაკლიზმები – წყალდიდობები, მიწისძვრები და წყლის დეფიციტი გახდება, გლობალური დათბობის შედეგად კი, დაშრება მდინარეები, რაც თავის მხრივ, გვალვასა და ხშირ ხანძრებს გამოიწვევს.

გიზნისი, კარიერა

თუ აქამდე წარმატებას მეტწილად ახალგაზრდა მამაკაცები აღწევდნენ, 2024 წლიდან საშუალო ასაკის ქალბატონების ეპოქა დაიწყება, რომლებიც მაქსიმალურად შეეცდებიან ე.წ. „მამაკაცურ სფეროებში“ – პოლიტიკაში, სახელმწიფო სტრუქტურებში და გიზნისში გამარჯვების მოპოვებას, შესაბამისად გაძლიერდება ქალების ავტორიტეტი, რომლებიც მთელ მსოფლიოში და ნებისმიერ სფეროში შეძლებენ დომინირებას.

თუმცა, გართულებმა ნამდვილი პროფესიონალების – ხარისხიანი განათლების მქონე ადამიანების მოძიება, რადგან ყველა უნარი ზედპირული, ინფორმაცია კი – ზერეულე, ნაკლებად სიღრმისეული იქნება. გაჩნდება ე.წ. „საკადრო შიშხილი“, გამოცდილი სპეციალისტები მუდმივ მონაცვლეობაში იქნებიან, 2-3 წელზე მეტს ერთ პოზიციაზე არ შეჩერდებიან, რადგან სწორედ მათ ექნებათ არჩევანის გაკეთების პრივილეგია.

გარდაქმნების ეპოქის კიდევ ერთ თავისებურებად იქცევა გუნდური მუშაობისა და ურთიერთობის ახალი ფორმების ჩამოყალიბება, წარსულს ჩაბარდება ცხოვრების ძველი სტილი და სტანდარტული სამსახურებრივი იერარქია, რადგან პრიორიტეტული გახდება დისტანციური მუშაობა.

ახალი ეპოქის აღაშინაები

ცვლილებებს მხოლოდ მოწილი, ძლიერი ფსიქიკის და შემოქმედებითი ნიჭის, მსუბუქი და მობილური ადამიანები მოერგებიან, რომლებიც სწრაფად შეძლებენ ინოვაციებზე რეაგირებას, დისტანციურად მუშაობასა და კომუნიკაციას.

მათ, ვინც მომავლის შიშის გარეშე შეძლებენ ადაპტირებას, ექნებათ სწრაფად გადაწყობის, თუმცა წინასწარობის შენარჩუნების უნარი, რადგან ახალ ეპოქაში ადამიანებს არა მხოლოდ ოპერატიულად მოქმედება, არამედ სიმშვიდის შენარჩუნება და მაღალსისხლშია დაყვავ მოუწევთ, რისი მიღწევა მხოლოდ ინტელექტის განვითარებით, იდივიდუალური ნიჭისა და შესაძლებლობების წყალობით იქნება შესაძლებელი.



გასული წლის „საოჯახო კალენდრის“ გოლო ფურცელზე მუდამ ლეონიძის ლექსი ამოვიკითხე, რომელიც წმინდა ილია მართლის (ჭავჭავაძის) „ჭანჭით ამოქანის“ („ოხ, ღმერთო ჩემო! სულ ძილი, ძილი, როსა გვედრისო ჩვენ გადვიძება?!“) შესანიშნავი:

„გვიან გავიღვიძეთ – ბორბლებმაშვენილი, გადამრუნებელი, ლაფში წევს ურემი... საკუთარ სამშობლოში ობოლი ბავშვები ვართ, სახლის პატრონობას ჩემოგენ მდგმურები.“

გვიან გავიღვიძეთ – ჭიპრები დაღებული! (ტყემაღზე თუ არა, ხომ ვისხედით ჭადარზე?! რის თავისუფლება?! სამშობლო წაგებულ, მიწები დაყიდული ლეგზე და თათარზე!

ღროდადრო ლამის ტვინი ავასხა ცამდე, – ეს ჩემი წყალ-ჭალა რომ მიაქვს, ვისთან მიაქვს?! მწადს თავი გავეუპო პრიმიტივის ამდენს ზედ გადაუარო ამდენ ხისთავიანს!

გვიან გავიღვიძეთ – ბორბლებმაშვენილი, გადამრუნებელი ლაფში წევს ურემი... საკუთარ სამშობლოში ობოლი ბავშვები ვართ, სახლის პატრონობას ჩემოგენ მდგმურები...“

მიუხედავად იმისა, რომ დედაეკლესიის ზარები დილის 6 საათიდან რეკავენ, როგორც ჩანს, მართლაც ძალიან „გვიან გავიღვიძეთ...“ (ან გავიღვიძეთ ვი?!). ფაქტია, სანამ „გვეძინა“ მოქცავბრუნებებით დაკომპლექტებულმა პარლამენტმა ქართული მიწის გაყიდვა დააპრობა... (22.03.1996). იურიდიული კომიტეტის თავმჯდომარემ (სააკაშვილმა) მაშინ ამყარა განაცხადი, ამისათვის „მსოფლიო ბანკი“ 200 მილიონ აშშ დოლარს გამოგვიყოფოდა... (არადა, ჯონ პერკინსის წიგნში „ეკონომიკური მკვლელობის აღსაწერად“, დეტალურად არის აღწერილი რა დღეები ადგენს „მსოფლიო ბანკი“ განვითარებად ქვეყნებს, რის გამოც „გაღვიძების-თანავე“ უარს აცხადებენ მასთან ურთიერთობაზე...). ვისაც კი იმ დროს საქართველოში „ელვიძა“ და მიწის გაყიდვის წინააღმდეგი იყო, არც პოლიტიკოსებმა მოუსმინეს და გარედან დაფინანსებულმა „რეიტინგულმა“ მედიასაშუალებებმა „დაბლოკეს“... (მაგ., თენგიზ ჩხეიძე, ოთარ საღარეიშვილი, ლევან ფრუიძე, ნოდარ ნათაძე, ილია კიკაბიძე, ალექსანდრე ბენდიშვილი, ტაგუ მებურშიშვილი, ნოდარ ფერეიძე და სხვები).

შედეგად, რაც გადამთილევმა საუკუნეების განმავლობაში შუბით და მახვილით ვერ წაგვართვეს, დამოუკიდებლობის აღდგენის შემდეგ ფულით კანონიერად დაისაკუთრეს. ფაქტია, სოფლები იცლება (გასული საუკუნის 80-იან წლების ბოლოსთან შედარებით მომადლობის მაჩვენებელი და სოფლად მცხოვრებთა რიცხვი განახევრებულია...), ქართველები „ღვთის-მშობლის წილხვედრ ქვეყანას“ მასობრივად ტოვებენ, ხოლო მათ ნასახლარებს არაბები, ინდოელები და ჩინელები იკავებენ... სასოფლო-სამეურნეო მიწას ვინ ჩივის, მათუშის

ერო იღუპება, როცა ხელიდან ესლება მიწა-წყალი!



„გადახურებული ყიჟა“ ისე ამოსათიქეთა რაიჭიან!

ქუჩები, ფაქტობრივად, თურქებს, თბილისში კი აღმამენებლის გამზირი – ირანელებს, ამაღლების ქუჩა – სლავებს, მაჩაბლის – ტაილანდელებს, ხოლო ჭონქაძის – სომხებს აქვთ უკვე „ოკუპირებული“... ვწუხვარ, მაგრამ უცხოელების მიერ დაფინანსებული „მიწის სისტემური რეგისტრაციის“ ძირითადი მიზანია, მოქალაქეებისთვის საკუთრებაში მიწის ნაკვეთების გადაცემის შემდეგ მათი გაყიდვა ან ბანკებში აღებული სესხების უზრუნველსაყოფად გამოყენება მგონია...

ვინც უკვე „გაიღვიძა“, ოკუპირებულ ტერიტორიებზე შექმნილი ვითარებიდან გამომდინარე, იმასაც უნდა ხედებოდეს, ვინ დარჩა მოგებული ქართველების აფსუვსა და ოსებთან დაპირისპირებით... (არადა, მეზობელი ქვეყნების მიერ მიტაცებული-ოკუპირებული ქართული მიწებიც ჩვენი „პირველების“ გაყიდული მგონია...), მით უმეტეს, როდესაც სულ ახლახან მიტვირთეს და მიუსერაც უკვე „ფაქტობრივად ხელისუფლებაში“ გაასხვისა „კანონიერად“...

არადა, მიმდინარე დანაწესია, რომ „მიწა არ უნდა გაყიდოს, ვინაიდან ის უფალს ეკუთვნის, ხოლო ჩვენ მდგმურები ვართ მისი“... წინააღმდეგ შემთხვევაში,

„მიმოფანტებით სხვა ხალხებში და შეგვამთ თქვენი მტრების მიწა, ხოლო თქვენს მიწაზე სხვები დასახლებიან...“ (ლევინი, 23, 32, 33, 38 და 39). ამასთან, ჯერ კიდევ სულხან-საბამ დაგვარიგა, „ევრე მტრისა არ მეშინის, რადგან ცხადად მაყინარობს. მოყვარესა მტერსა ვუფროთხი, მე-

მოყვრება, მოცინარობს“, გრიგოლ რომაქიძემაც შენიშნა, რომ „ქართველის ყველაზე დიდი მტერი ქართველია“, ხოლო საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა ილია მეორემ ერთ-ერთ ადრინდელ საშობაო ეპისტოლეში შეგვახსენა, რომ „საერთოდ, უფრო მეტად გვმართებს ანალიტიკური აზროვნების უნარის გამოვლენა, ვიდრე გულის კარნახით სიარული. ჩვენი ყოველი ნაბიჯი აწონილი და გამართლებული უნდა იყოს“.

ფაქტია, ფულს დახარჯებული ჩვენი თანამემამულეების მიერვე „გადაბრუნებულ ურემს“ და „დაღებულ ჭიპრებს“ ვერც გასულ წელს მივხედეთ, თუმცა „ნაციონალური (რეგულაციური) დროშები“ ბევრი ვაფრიალებ... ამასთან, ვინაიდან არც უკრაინაში დასრულდა „სპეცოპერაცია“ და არც ჩვენი „ნაც-ქოცების“ დაპირისპირება, რუსები ღობეს ისევ თანდათან „აცოცებენ“, მათთან დალაპარაკების ნაცვლად კი, ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენას „ევროკავშირის კანდიდატის სტატუსით“ ვაპირებთ (რომელიც მოსამართლეების „დასაწყინების“ მიუხედავად, თუმცა „ქართველ ხალხს“ მოგვანიჭეს...), ხოლო პოლიტიკაში დამრუნებულმა ივანიშვილმა მეხუთე პრეზიდენტი ამჯერად უკვე ოპოზიციის ლიდერად „დანიშნა“, როგორც ჩანს, წელსაც საკმაოდ რთული წელი გველის და მიწის საკითხისთვის არ გვეცლება... მით უმეტეს, „პროპორციული“ საპარლამენტო არჩევნები გველოდება და მიწის გაყიდვასთან ერთად, ახალი სახელმწიფო სიმბოლოების დამკანონებელი მესამე პრეზიდენტიც აქტიურად ჩაერთო წინასაარჩევნო კამპანიაში...

არადა კეთილსინდისიერი, კომპეტენტური და რეალურად დამოუკიდებელი პიროვნებებით დაკომპლექტებული საკანონმდებლო და სასამართლო ხელისუფლება ოკეანისგაღებული „სტრატეგიული პარტნიორობისა“ და „ევროპელი მეგობრების“ წინაშე თავის მოსაწონებლად კი არა, ისევ „გადაბრუნებული ურმის პატრონებს“ გვჭირდება ეროვნული თვითმყოფლობისა და სახელმწიფოებრიობის მესანარჩუნებლად.

ქართული მიწის გაყიდვის დაკანონებით გამოწვეული გულისტკივილი გურამ ფანჯიკიძემ ღიად გავგანდო: „რად გვინდა სამშობლო, თუნდაც აყვავებული და ალორძინებული, სადაც ქართველები აღარ იქნებიან“ („საქართველოს რესპუბლიკა“, 31.10.1997), ხოლო კორუპტირებული თვისებების თაობაზე მორის ფოცხიშვილს აქვს ნათქვამი, რომ:

„ურცხვნი ურცხვთა შორის ურცხვოგენ, „პორტფელში“ უსივდებათ „პორტმანი“, ურცხვად მორჩილებენ უცხო თესლს, ცოტანი ქართველობენ, ცოტანი“...

ქართული სახელმწიფოს მომავალი იაკობ გოგებაშვილსაც აწუხებდა და ერის „გაღვიძებას“ ჯერ კიდევ საუკუნის წინ ცდილობდა: „ჩვენი ქვეყნის ბუნება ძლიერ მდიდარია, ჩვენ კი ძლიერ ღარიბნი ვართ. რაღა? იმიტომ, რომ მოვლა არ ვიცით ამ ბუნებისა. სხვებმა იციან ეს მოვლა. ვინაიდან ერთი ათად მეტის გამორჩენის იმედი აქვთ, ფულს გვახარბებენ და ხელიდან გვაცლიან მიწა-წყალს. ამ მოვლენას ბოლო თუ არ მოვედეთ, იგი ჩვენ თვითონ აგვიგებს ანდერძს... თუ ჩვენი ხალხი გამოესალმა მიწა-წყალს, ის აუცილებლად გაქრება დედამიწის ზურგიდან. მიწა-წყალი ნამდვილი ფესვებია ერის ცხოვრებისთვის და როგორც ხე, მოშორებული ფესვებს, ხმება, ისე ერი იღუპება, როცა ხელიდან ეცლება მიწა-წყალი, ტერიტორია“ (გაზეთი „ივერია“, №177, 1893).

ამდენად, მართალია „გვიან გავიღვიძეთ“, მაგრამ დროა, პოლიტიკოსებიც უფრო გონივრულად შევარჩიოთ და დარჩენილ ტერიტორიას, გადარჩენილ მიწა-წყალს მაინც გავუფრთხილოდეთ...

ავთანდილ
კახნიაშვილი,
სამართლის დოქტორი.



...რაც გადამთილევმა საუკუნეების განმავლობაში შუბით და მახვილით ვერ წაგვართვეს, დამოუკიდებლობის აღდგენის შემდეგ ფულით კანონიერად დაისაკუთრეს. ფაქტია, სოფლები იცლება, ქართველები „ღვთისმშობლის წილხვედრ ქვეყანას“ მასობრივად ტოვებენ, ხოლო მათ ნასახლარებს არაბები, ინდოელები და ჩინელები იკავებენ... სასოფლო-სამეურნეო მიწას ვინ ჩივის, მათუშის

განგაშის პირველ გარს აფხაზეთში ჯერ კიდევ ნოემბრის დასაწყისში შემოქპრეს, როცა მოსკოვიდან დაბრუნებულმა დე ფაქტო ეპონომიკის მინისტრმა პრინციპა ოგანაშა მოსახლეობას სამწუხარო სიხსლე გაანდო: ამჟამად სოხუმს გათრის პერიოდში საჭირო დაგეგმვით ელექტროენერგიაში რუსეთისთვის ფასის გადგება მოუწევს; პირველი კონტრაქტი, რომელიც 30 მლნ კვტ/სთ-ის მიწოდებას შეხება, აფხაზეთს 135 მლნ რუბლი დაუჯდება, მეორე, 50 მლნ კვტ/სთ-იანი – 200 მლნ, ჯამში კი ენერგოლოგისტიკის დასაშვარად რესპუბლიკას დაახლოებით 900 მლნ რუბლი დასჭირდება (10 მლნ აშშ დოლარი), რაც აფხაზეთი ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილის დაახლოებით 8%-ს უტოლდება.



ამ ფონზე დე ფაქტო ხელისუფლებამ სასწრაფოდ დაიწყო საუბარი ტარიფის მორიგ ზრდაზე. სხვათა შორის, იგი ამ დრომდე დაბალია. პირველი ცვლილება 2022 წელს მოხდა, როცა 1 კვტ/სთ-ის ღირებულება 40-დან 90 კაპიკამდე გაიზარდა, შემდეგ, 2023 წლის იანვრიდან – 1,30 რუბლამდე, ახლა კი საუბრობენ იმაზე, რომ რუსეთთან „სინქრონიზაციისა და ერთიანი სოციალურ-ეკონომიკური სივრცის ფორმირების პროცესის ფარგლებში“ ტარიფი 4 რუბლამდე გაიზრდება.

ცეცხლს ნავთს ასხამს ენგურჰესის ვასკადების სისტემაში შეშვებული ერთ-ერთი ჰესის კერძო ინვესტირებისთვის გადაცემის თემა. პროექტის თანახმად, ობიექტი 50-წლიანი იჯარით გაიყვანა, რის სათანადოდაც სოხუმში გენერაციის მხოლოდ 20%-ს მიიღებს. ამ ფონზე ოპოზიციამ, რომელსაც დე ფაქტო ხელისუფლების მსგავსად, თბილისისადმი სიმპათიები ვერ დაადასტურებ, განაცხადა, რომ სოხუმს უკონს, დასკვნად თბილისის პირობას აფხაზეთისთვის გამოუმუშავების 50%-ის გამოყოფის თაობაზე. მაგრამ საკითხი ამ დრომდე გადაუჭრელია და მარტივი გადაწყვეტილებები აქ, როგორც ჩანს, არ არსებობს. აფხაზეთის ენერგეტიკის პრობლემას ხომ ერთდროულად რამდენიმე განზომილება აქვს: ადგილობრივი პოლიტიკოსების პოპულიზმი „ქართული საფრთხის“ თაობაზე და ანტიქართულ რიგობრივად ქულების ჩაწერის მცდელობა; რუსეთის სურვილი, აფხაზეთ ენერგოსექტორს დეპარტიზონოს; ზღვარგადასული კორუფცია დე ფაქტო ხელისუფლებაში, რომელიც სისხლბოროტულია და დიქტატორული სექტორის გაუმჯობესებაში; დასასრულს – თავად მოსახლეობა, რომელსაც მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურის გადახდა არ სურს.

აფხაზეთი ენერგოსექტორი - თავის ტიპიური თბილისისთვის

ენგურჰესის კომპლექსი აფხაზეთისთვის ელექტროენერგიის მთავარ წყაროს წარმოადგენს. სწორედ მასზე მოდის გენერაციის 95%, რაც რესპუბლიკის საჭიროების თითქმის 70%-ს ფარავს. შემთავისთვის სადგურის გარდა, კომპლექსის შემადგენლობაში შედის 4 სადგურისგან შემდგარი ვასკადიც. ამ 4-დან სადღესოდ მხოლოდ ერთი – ვადამეცხე-1 მუშაობს, დანარჩენი სამი კი სრულად გაძარცვული და კაპიტალურ აღდგენას საჭიროებს. ვინაიდან კომპლექსი უშუალოდ სამეგრელო-აფხაზეთის რეგიონების აღმოსტრატეგიულ საზღვარზეა განთავსებული, გამოუმუშავებული ელექტროენერგია თბილისსა და სოხუმს შორის იყოფილი, პრინციპით 60%-40%.

ამასთან, სადგურების გამართული ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად აუცილებელი ხარჯების 100%-ს, სარემონტო და თანამშრომლების სახელფასო ხარჯების ჩათვლით, ფარავდა ქართული მხარე, რომელიც ენგურჰესს თავისი წილი ელექტროენერგიის საფასურსაც უხდიდა. აფხაზეთი მხარე კი გამოუმუშავების 40%-ს ისე იღებდა, რომ მის თვითღირებულებასაც კი არ იხდიდა. ამასთან, მთელი წლებში სოხუმში საგრძნობლად აცარბებს თავის 40%-იან ლიმიტს, და ესეც – უფასოდ. კერძოდ, რეგიონი ყოველწლიურად 3 მლრდ კვტ/სთ-ზე მეტ ელექტროენერგიას მოიხმარს, რომელთაგანაც ენგურჰესის კომპლექსი აფხაზეთისთვის 2 მლრდ კვტ/სთ-ს უზრუნველყოფს, კიდევ 1 მლრდ კი რუსეთი ელექტროენერგიის იმპორტზე მოდის. ენგურჰესის კომპლექსში შემავალია გარდა, აფხაზეთის ტერიტორიაზე მხოლოდ ერთი ელექტროსადგური მოქმედებს – რუსი ინვესტორის კუთვნილებაში არსებული სოხუმის ჰესი, რომელიც წელიწადში 120 მლნ კვტ/სთ-ს, ანუ ჯამური ოდენობის მხოლოდ 5%-ს იძლევა.

გასული საუკუნის 90-იან წლებში მიღებული შეთანხმება ელექტროენერგიის 60%/40% პრინციპით განაწილების შესახებ ითვალისწინებდა მხარეთა უფლებას, ენერგიის გარკვეული რაოდენობა სამუდამო ტარიფით შეესყიდათ და არა უფასოდ მიეღოთ. ამასთან, თბილისსა და სოხუმს შეეძლოთ, შეთანხმებული წილების ფარგლებში ელექტროენერგია სურვილისამებრ განეკარგათ – მაგალითად, სიჭარბის შემთხვევაში გაეყიდათ.

საქართველოს ელექტროენერგეტიკული მაზრის ოპერატორის (ESCO) მონაცემებით, 2022 წელს ქვეყანაში 14,8 მლრდ კვტ/სთ ელექტროენერგია მოიხმარეს. გამოუმუშავებამეტი მობილარეგისთან დაკავშირებით თბილისი ყოველწლიურად ელექტროენერგიის იმპორტს ახორციელებს და გასულ წელს 1,5 მლრდ კვტ/სთ-ზე მეტი შეისყიდა. ამასთან, იმპორტი ყოველთვის ზამთრის პერიოდზე მოდის, როცა ფასი გაზაფხულ-ზაფხულისაზე მნიშვნელოვნად მაღალია. მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ ვინაიდან თბილისი ზამთრობით აფხაზეთში არსებულ მწვევე ენერგოდენიციტსა და სოხუმის ფინანსურ სირთულეებს ითვალისწინებს, ენგურჰესის მთელი ზამთრის გამოუმუშავება აფხაზეთის საჭიროებებს ხმარდება, თბილისი კი ამის გამო ზამთრის იმპორტში საზარო

ბოლო 30 წლის კაპიტალიზაციის, მათ შორის 1992-93 წ.წ. კონფლიქტისა და 2008 წლის აგვისტოს ომის მიუხედავად თბილისს, არც ერთხელ არ მიუხარტავს აფხაზეთის წინააღმდეგ ენერგეტიკული შენატარისთვის, – მეტიც, ყოველთვის დათმობაში მიდიოდა და ეხმარებოდა სოხუმს.

ღირებულებას – საშუალოდ 5 რუბლს იხდის. გარდა ამისა, თბილისს საკუთარი სახსრებიდან არაერთგზის სრულად ან ნაწილობრივ დაუფარავს რუსეთისთვის აფხაზეთისთვის მიწოდებული რუსული ელექტროენერგიის საფასური. 2019 წელს, მაგალითად, რუსეთიდან აფხაზეთს 69,4 მლნ კვტ/სთ ელექტროენერგია მიეწოდა და თანხის დიდი ნაწილი (45 მლნ კვტ/სთ-ის ღირებულება) საქართველომ დაფარა. 2020 წლის დასაწყისში კი, როცა ენგურჰესი რამდენიმე კვირით გაჩერდა, თბილისმა ჯამური თანხის – 500 მლნ რუბლის (დაახლოებით 7,2 მლნ დოლარის) 20% დაფარა.

არადა, ენგურჰესი – ეს დამოუკიდებელი იურიდიული პირია, რომელიც ფინანსური და ტექნოლოგიური თვალსაზრისით, საკმაოდ რთულ და ხარზიან წარმოებას ახორციელებს. საქართველო ჰიდროელექტროსადგურის შესანახად ყოველწლიურად დაახლოებით 13 მლნ დოლარს ხარჯავს. ზამთრის პერიოდში მოხმარების იმ მზარდი მაჩვენებლების გათვალისწინებით, რომლებიც იმპორტის ხარჯზე იფარება, საქართველოს რეალური ხარჯი გაცილებით მაღალია. და ეს – იმ თანხების გაუთვალისწინებლად, რომელიც ჰესზე სარემონტო სამუშაოებისთვის გამოიყოფა. თავად ენგურჰესმა გასულ წელს მოგება აჩვენა, ზარალიანი 2021 წლისგან განსხვავებით. კომპანიის საოპერაციო შემოსავალმა დაახლოებით 11 მლნ ლარი, ანუ 4,5 მლნ დოლარი შეადგინა, რაც ესოდენ გიგანტური ობიექტისთვის სასაცილო მაჩვენებელია.

ექსპლუატაციის წესების მკაცრი რეგლამენტის თანახმად, ყოველ 10 წელიწადში ენგურჰესი საჭიროებს კაპიტალურ რემონტს, რომლის ღირებულება შეიძლება, ათობით მლნ ევროს აღწევდეს. ბუნებრივია, 4,5 მლნ-იანი შემოსავლის მქონე კომპანია მსგავს რემონტს ვერ გასწვდება. ენგურჰესს საქართველოს დასავლელი პარტნიორები ეხმარებიან, მაგრამ მათ მიერ გამოყოფილი გრანტები მხოლოდ თანადაფინანსება იმ საკრედიტო ვალდებულებებთან ერთად, რომლებიც, სამოლოო ჯამში, საქართველოს მიუტევიდან იფარება. როგორც წესი, საქართველოს ხარჯები 70%-ს შეადგენს, დასავლური გრანტები – 30%-ს. მაგალითად, 2021 წელს ჰესის სადგურევიკო გვირაბზე ჩატარებული სამუშაოები 45 მლნ ევრო დაჯდა, რომელთაგანაც ევროპული კომისიის გრანტით მხოლოდ 7 მლნ დაიფარა, 38 მლნ ევრო კი ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის კრედიტს წარმოადგენდა.

ენგურჰესს უკვე ამოწურული აქვს ექსპლუატაციის ვადის ნახევარზე მეტი და გასულ წელს გერმანელი სპეციალისტების მიერ ჩატარებული ექსპერტიზის დასკვნით, ექსპლუატაციის ვადა სრულად 30 წელიწადში ამოაწურება. საჭირო გახდება კაშხლის დემონტაჟი, ვინაიდან მისი რღვევა ეკოლოგიური კატასტროფის რისკს წარმოშობს და პირდაპირ საფრთხეს შეუქმნის ათობით ათასი ადამიანის სიცოცხლეს სამეგრელოსა და აფხაზეთში. არადა, ესოდენ გრანდიოზული ნაგებობის დემონტაჟი ძალზე ძვირი ჯდება. მაგალითად, აშშ-ში რამდენიმე წლის წინ ერთ-ერთი უმსხვილესი ძველი ჰესის დემონტაჟი 300 მლნ დოლარი დაჯდა, ანუ, ფაქტობრივად, მსგავსი მასშტაბის ახალი სადგურის მშენებლობის ღირებულების მესამედი. და თუ თბილისს ყოველწლიურად ახალი ენერგოსიმბლავრეები შემოჰყავს, აფხაზეთი რას მოიმოქმედებს 30 წლის შემდეგ?

ერთი სიტყვით, აფხაზეთის მიერ ელექტროენერგიის აუნაზღაურებელი მოხმარება არა მარტო ტარიფების ზრდას, არამედ მთელი საქართველოს სერიოზულ ენერგეტიკულ პრობლემებსაც იწვევს, აუარესებს რა ენგურჰესის ტექნიკურ მდგომარეობას. გარდა ამისა, როგორც შედეგი, იზრდება აფხაზეთის ენერგოდამოკიდებულება რუსეთზე, ეს კი სოხუმისთვის დამატებით ეკონომიკურ და პოლიტიკურ რისკებს ქმნის.

მოსკოვს პლანტურად შეჰყავს სოხუმი ჩიხში

მონოღმრული ელექტროენერგიის საფასურის სახით დაგროვებულ დავალიანებას აფხაზეთი რუსეთს იმ სახსრებიდან უფარავს, რომელიც ისევე მოსკოვის მიერ ყოველწლიურად გამოყოფა „სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობის საინვესტიციო პროგრამის“ ფარგლებში. ამ გზით რუსეთი აიძულებს სოხუმს, აფხაზეთი ენერგოსექტორი დაუთმოს, რაც მოსკოვზე სამხედრო-პოლიტიკურ დამოკიდებულებასთან ერთად, რუსეთს რესპუბლიკაზე ამსოლუტური კონტროლის დამყარების შესაძლებლობას მისცემს. აი, რას წერდა ამასწინათ ამ თემაზე Telegram-ში „Абхазия Центр“-ი: „რუსეთიდან მოწოდებული ელექტროენერგიის საფასურს ხშირად საქართველო იხდიდა, რომელიც აფხაზეთს თავის ტერიტორიად თვლის. სოხუმში მხოლოდ კულუარული მადლიერებით შემოიფარგლებოდა. და ეს „არიფობა“ წარმატებით გრძელდებოდა. ახლა კი სქემა რატომღაც აღარ მოქმედებს“.

„ნგვსტორის“ შეთანხმება ჰაში-2-თან დაკავშირებით იგივე ჟანრიდანაა. ნათელია, რომ რუსეთი არ დაუშვებს აფხაზეთში არაიმთარ სხვა ინვესტიციას, რუსის გარდა. ამასთან, მოსკოვის მიერ სოხუმისთვის შეთანხმებული ნაწილი – გამოუმუშავების 20% რეალურად, ეპონომიკურად მეტ-ნაკლებად დასაგუმთავრულია. თუმცა აქაც ჩნდება კითხვა: „კერძო ინვესტიცი“ სოხუმს ამ 20%-ს უფასოდ მიხმავს, თუ შედგამთიანი ტარიფით? სად ნაშა დანარჩენი 80% და რა ედიწება იმ? მიხმავს თუ არა „ინვესტიცი“ აფხაზეთს შესაძლებლობას, რუსულ ენერგიაში ფული არ იხადოს?

არადა, აფხაზეთში, პროფესიონალოთა წრეებშიც კი გავრცელებულია მოსაზრება, რომ რესპუბლიკას უფასო ელექტროენერგია გააჩნია. ასე თვლის, მათ შორის, ყოფილი „პარლამენტარი“, ეკონომისტი ნატალი სმირი, რომელიც „უფასო გენერაციას“ საუბრობს. „თუ საკითხს არ გადავჭრით, თუ რუსეთს ენერგეტიკას არ გადავცემთ, ჩვენთვის ელექტროენერგია ფასიანი გახდება და საუბარია კოლონალურ თანხებზე. თუ ენერგეტიკას ვთმობთ, ვალდებს არ ვიხდით, ხოლო თუ არ ვთმობთ, გადახდა მოგვიწევს“. ანუ, სოხუმში მიაჩნიათ, რომ თუ რუსეთი ენერგეტიკას ჩაიგდებს ხელში, აფხაზეთს უფასო ელექტროენერგიას მისცემს, მაშინ, როცა დენი უფასო თავად რუსეთშიც კი არაა! რუსეთის სახელმწიფო დოქტრინას, დაფუძნებულს „ენერგეტიკული ზედღრუფის“ კონცეფციაზე, არაერთხელ მოუხდენია ენერგეტიკის პოლიტიკური მიზნებისთვის გამოყენების დემონსტრირება. ასე, მაგალითად, 2006 წელს საქართველომ სრული ძალით განიცადა, რას ნიშნავს რუსული ენერგომანტაჟი. მაშინ ქვეყანა თავის პირველ ნაბიჯებს დგამდა ტრეტალური ენერგოდენიციტისგან თავის დასაღწევად. სწორედ უჩვეულოდ ძლიერი ყინვების პერიოდში რუსულ მხარეზე „აფეთქდა“ გაზსადენი და გადაწყვიტა ხაზები, რომლითაც საქართველოს გაზი და ელექტროენერგია მოეწოდებოდა. ქვეყანა კვლავ წყვდიადსა და სიცივეში ჩაეშვა. და ეს არა შემთხვევითობა, არამედ პოლიტიკური „აგარია“ გახლდათ „გარდების რეგულაციის“ ხელისუფლების წინააღმდეგ. რუსულ ენერგოიარაღს კარგად იცნობენ ასევე მოლდოვა, უკრაინა და დასავლეთ ევროპის ქვეყნები, რომელთათვისაც მოსკოვს ზამთრის პერიოდში არაერთგზის გადაუკეტია გაზის ონკანი. ნუთუ ეს სოხუმისთვის გაკვეთილი არ უნდა იყოს?!

ბოლო 30 წლის კაპიტალიზაციის, მათ შორის 1992-93 წ.წ. კონფლიქტისა და 2008 წლის აგვისტოს ომის მიუხედავად თბილისს, არც ერთხელ არ მიუხარტავს აფხაზეთის წინააღმდეგ ენერგეტიკული შენატარისთვის, – მეტიც, ყოველთვის დათმობაში მიდიოდა და ეხმარებოდა სოხუმს.

დროა, აფხაზეთმა დაიწყო რეალობის გაცნობიერება: ენერგოვალდების ჩიხში მომწყვედულს, მას მოუწევს, მოსკოვს ყველაფერი დაუთმოს, მაგრამ ვერც ეს უზრუნველყოფს სოხუმს სამომავლოდ უფასო ელექტროენერგიით და თუ აფხაზეთს სურს, ყველაფერი არ დაკარგოს, აუცილებელია, პასუხისმგებელიანი და სათუთი მიღდება გამოიჩინოს საერთო სიმდიდრის – ენგურჰესის მიმართ, რომელიც ჯერ კიდევ ანათებს მდინარის ორივე მხარეს.

რეალურდ ქაჯანია

სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, მცხეთა-თბილისის მთავარეპისკოპოსისა და ბიჭვინთისა და ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტის ილია II-ის საშობაო ეპისტოლე:

საქართველოს წმიდა მართლმადიდებელი ეკლესიის
წევრთ, მკვიდრთ ივერიისა და ჩვენს ქვეყნის საზღვ-
რებს გარეთ მცხოვრებ თანამეგობრულად:

„იხარებდით მართალნი, მხიარულ იყვენით ცანი, იმ-
ღერდით მთანი, მეუფე იშვა, ქრისტე, ქალაქსა დავითისა,
ბეთლემს ჰურიასტანისასა“

(უძველესი იადგარი)

მოვედით ერნო, რათა მადლიერებით მოვიხსენოთ
აღამიდან დღემდე ყველა, ვინც სათნო ეყო ღმერთს –
წმინდა მამანი და ღვდანი, ის ოჯახები, რომელთა მემ-



ღმერთს განუპოვრებ უფლი

კვიდრეობაშიც ინება უფალმა განხორციელება, მოვიხ-
სენოთ წმინდანები, რომელთაც წინასწარ გვიქადაგეს ღვთის
სიტყვის სიწმინდისა და ის უცნობი მოძღვარნი და ერის-
კაცნი, რომელნიც ქრისტეს მოსვლის მოლოდინს სასოებით
გადასცემდნენ თაობებს.

ესენი ძირითადად იყვნენ იმ პერიოდის მსოფლიოში ჭეშ-
მარიტი ღვთის მადიდებელი ერთადერთი ერის, ისრაელის, შვილ-
ნი. მართალია, იმეათად სხვა ხალხებშიც არსებობდნენ სული-
ერებით გამორჩეული პიროვნებები, მაგრამ მხოლოდ ამ წიაღმა
შეძლო, უწყვეტად შეენარჩუნებინა კავშირი ღმერთთან და ჩი-
რადლანდ ქვეყლიყო მთელი წარმართული კაცობრიობისთვის;
იმ კაცობრიობისათვის, რომელმაც არაერთი ცივილიზაცია შექმნა
და რომელსაც საოცარი მიღწევები ჰქონდა ფილოსოფიაში, სა-
ბუნებისმეტყველო მეცნიერებებში, მწერლობაში, ხელოვნებაში...

მაინც რით შეძლო, ერთი შეხედვით, უმრავლო ერმა, გამორ-
ჩეული ყოფილიყო ასურეთის, ბაბილონის, სპარსეთის, ეგვიპ-
ტის, კრეტა-მიკენის, ბერძენთა, რომაელთა და სხვა იმპერიებ-
თან შედარებით?

ამ იმპერიებში დაკარგული იყო უმთავრესი – ჭეშ-
მარიტი ღვთის ცოდნა. ამა თუ იმ სფეროში გამოვლენილი
დიდი განვითარების მიუხედავად, ნარკარტული საზო-
გადოება უდიდესწილად იყო ძალადობრივი, ჩაგრმი-
თი, ეგოცენტრული, თავის თავზე ორიენტირებული.

ჩვეულებრივი ამავე იყო, რომ ძლიერი ხელისუფა-
ლი თუ პიროვნება იმონებდა სუსტს; იმპერატორებს სხვათა
ტერიტორიებისა და მათი ძალაუფლების ხელში ჩაგდების
დაუოკებელი სურვილი ამოძრავებდათ; იყო გაუთავებელი
ომები, შური, ღალატი, ვერცხლისმოყვარეობა, ადვილახ-
სნილობა ცხოვრება და გაუკუღმართებელი ურთიერთობები;
აღამიანის ღირსება – გათვლილი და გაუფასურებული,
დაბალი ფენის მამაკაცები და, განსაკუთრებით, ქალები
– მოხმარების საგნად ქცეულნი.

ყოველივე ამას კიდევ უფრო ამძაფრებდა ის გარემოება,
რომ წარმართული „ღმერთები“ მიწიერი იყვნენ, რომელთათვისაც
უცხო არ იყო ადამიანური ვნებანი. სულიერი ხსნა კი არსად ჩანდა
და სიცოცხლესაც არ ჰქონდა აზრი.

ასეთ მძიმე გარემოში, მართალია, დიდი ღაცემებით, მაგრამ
მაინც ახერხებდა იაკობის მოღვაწეობა, თავის წიაღში ღაცევა ცხოვრ-
ების საღვთო, სარწმუნოებრივი წესი, მოყვასის სიყვარული, შენა-
ჩუნებინა მესხის მოსვლის მოლოდინი, მოლოდინი გადარჩენისა
და განცდა იმისა, რომ ამქვეყნიდან ყველაფერი და თვით სამე-
ფო საყდარაც ზეციურ უფალს უნდა ეკუთვნოდეს და იგი უნდა იყოს
ერის წინამძღოლი; რომ ხელისუფალნიც, მოძღვარნიც, წარჩინე-
ბულნიც და რიგითი მოქალაქენიც, თავისი მოვალეობისამებრ, მის
ნებას უნდა აღასრულებდნენ. ეს ყოველივე მთელი სისასიით მე-
ფეთა შორის ყველაზე ნათლად წმინდა დავით წინასწარმეტყველს
ჰქონდა გაცნობიერებული. როდესაც იგი შაბათობით აღთქმის კი-
ლონის წინ ლოცვად დგებოდა, სამღვდლოებისა და ერის წინა-
შე ხმამალა შეჰღალადებდა ხოლმე შემოქმედს:

„შენი მეფობა (ღმერთო), მეფობაა ყველა საუკუ-
ნაზე და შენი სუფიერა ყველა თაობაზე“ (ფს.144,13);
„უფალს ეპოთვნის მეფობა და ის არის ხალხთა მმართველი“
(ფს.21,29) და სხვა.

მან ეს ლოცვები, რომლებიც ზეციური მეფისა და მისი სა-
სუფეველისადმი იყო მიმართული, სავალდებულოდ დაუწესა თავის
შთამომავალ მეფეებსაც და ხალხსაც.

აღსანიშნავია ისიც, რომ საუკუნეთა მანძილზე რომელ ქვე-
ყანასაც ისრაელის მცირერიცხოვან ერთან ჰქონდა შეხება, თუნდაც
იგი დამპყრობელი ყოფილიყო, ისრაელი ჭეშმარიტი სარწმუ-
ნოების მქადაგებლობით მაინც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენდა
მასზე და საყოველთაო გადარჩენის მოლოდინს აღვიძებდა ყვე-
ლაში.

შეგახსენებთ ერთ მონაკვეთს ბაბილონის ცნობილი მეფის
ცხოვრებიდან:

ბაბილონის იმპერიის ზეობის პერიოდში მას ნაბუქოდონო-
სორი განაგებდა. მან მრავალი სამეფო დაიმორჩილა, მათ შორის,
იუდეაც და დაპყრობილი ქვეყნებიდან მძევლად წაიყვანა ხე-
ლისუფალთა შვილები და ნიჭიერი ახალგაზრდები. ყმაწვილებს
შორის იყო დანიელიც იუდეიდან – წინასწარმეტყველური ნი-
ჭით დაჯილდოებული, გონიერი, მოსეს სჯულის მტკიცე დამც-
ველი ჭაბუკი.

ერთხელ ნაბუქოდონოსორმა უცნაური და მრავლისმთქმე-
ლი სიზმარი ნახა. შეძრწუნებულს გამოევიდა და მის ასახსნე-
ლად თავისი სამფლობელოს ყველა მისანს, ქერუმს, მოგვსა
და ვარსკვლავთმრიცხველს უხმო. უნდოდა, მათგან სიზმარ-
თა მოესმინა, ამიტომაც მეტად უცნაური რამ მოთხოვია: მათ
უნდა გამოეცნოთ, თუ რა სიზმარი იხილა მშრძანებელმა, და
აეხსნათ მისი მნიშვნელობა; წინააღმდეგ შემთხვევაში ყველას
სიკვდილი და სახლ-კარის გადაწვა ემუქრებოდა.

სასახლის შემინეშულმა მრძენეცაცემმა შეჰმედეს მეფეს და
უთხრეს: მსგავსი რამ არავის არასდროს მოუთხოვია. თქვენს
სურვილს კაცთაგან ვერავინ შეასრულებსო.

ნაბუქოდონოსორმა ყველას წამება მრძანა.

ვიდრე მისი განკარგულება აღსრულებოდა, წინასწარმეტყ-
ველმა დანიელმა ითხოვა მეფესთან შეხედრა და, სიკვდილ-
მისჯილთა გათავისუფლების სანაცვლოდ, სიზმრის ასხნა აღუთქვა,
რადგან მან და მისმა მეგობრებმა ზეციური ღმერთისგან გამო-
ითხოვეს შემწეობა ამ საიდუმლოს გასაგებად და უფალმაც და-
ნიელს განუცხადა დაფარული.

ჭაბუკმა უთხრა მეფეს, რომ სიზმარი უფალმა აუწყა
იმ დღეთა და ხელმწიფებთა შესახებ, რომლებიც მის
შემდეგ იქნებოდნენ. კერძოდ, იხილა დიდი და საოც-
რად ელეზარე, მაგრამ საშინელი შესახებადობის ქანდა-
კება, კერძო, რომელსაც თავი ოქროსი ჰქონდა, ხელე-
ბი და მკერდი – ვერცხლის, მუცელი და თეძოები – სპი-
ლენძის, ხოლო ქვედა კიდურები – რკინისა და, ნაწი-
ლობრივ, თიხის. შორიახლოს იყო მთა, საიდანაც თავ-
ისით, ხელის უკერძოდ ლოდი დაგორდა, კერძო რკინისა
და თიხის ფეხებზე დაეცა და იგი ერთიანად შემუსრა.
შემდეგ ეს ლოდი დიდ მთად იქცა და მთელი ღვდამი-
წა აღავსო.

ჭაბუკმა წინასწარმეტყველმა ისიც განუმარტა მშრძანებელს,
რომ ნანახი კერძო ოთხი იმპერიის სიმბოლო იყო. ოქროს თა-
ვი მას და ბაბილონს განასახიერებდა, დანარჩენები კი, შედა-
რებით ნაკლებნი, იმ იმპერიებს, რომლებიც ბაბილონის შემ-
დეგ აღორძინდებოდნენ (იგულისხმება სპარსეთის, სამერძე-

**„უიყვარე მოყვასი, ვითარცა თავი
თვისი და უიყვარე მტერიც! უე-
უნდე მონანულს, „არაბის მიაგრო
ბოროტი ბოროტისა ჟილ, კითილს
ცდილობდეთ ყველა აღამიანის ჟი-
ნაზე; თუ უესაქლავალია, თქვენის
მხრივ, ყველა აღამიანთან მშვიდობით
იყავით“ (რომ.12, 17-18).**

თის, რომის) და რომ მეოთხე იმპერიის ზეობისას ამქვეყნად მო-
იწეოდა მეფეება მარადიული და ჭეშმარიტი, რომელიც შემუს-
რავდა ყველა სამეფოს ღვდამიწაზე, თვითონ კი უკუნისამდე იარ-
სებდა.

ნაბუქოდონოსორი გაოცებული და შეძრწული იყო მოს-
მენილით. იგი დაემხო მიწაზე და აღმოთქვა: „ჭეშმარი-
ტად, ღმერთთა ღმერთია თქვენი ღმერთი და მეფეთა
მეფე“. შემდეგ კი დანიელი დანიშნა თავის კარზე მთავარ
მრჩეველად.

მართალია, მეფემ აღიარა ძლიერება ჭეშმარიტი ღვთისა,
რომლის სიდიადე სხვა დროსაც კიდევ რამდენიმეჯერ იხილა,
მაგრამ წინაპრების კერპებს მაინც ვერ განეშორა, თუმც იუდე-
ველთა რწმენის პატივისმცემელი გახდა და აღარ აიძულებდა
მათ, ბაბილონის პანთეონისთვის ეცათ თაყვანი.

ამ ამბებზე მთელი ბაბილონი საუბრობდა – ხალხიც, სიკვ-
დილს გადარჩენილი მოგვებიც და სხვა მრძენიც ისტორიებს
თაობიდან თაობებს გადასცემდნენ.

მათ წინასწარმეტყველ დანიელისგანვე იცოდნენ, რომ ის
სიმშრისეული ლოდი ზედი ზედათეულში, ანუ 490 წელიწად-
ში განეცხადებოდა სამყაროს; ამიტომაც, როდესაც ეს დრო დადგა
და იხილეს უჩვეულო ვარსკვლავი, მოგვებმა იგრძნეს ჟამის მო-
ახლოება; სამეფო ძვენი – გუნდრუკი, ოქრო და მური თანა-
წარიღეს და ვარსკვლავს გაჰყენეს დასავლეთისკენ მიგებმად
მესიისა.

და მართლაც, ნაბუქოდონოსორის სიზმრის მეოთხე სამეფოს,
რომის იმპერიის, ბატონობის პერიოდში, I საუკუნეში, იუდეა-
ში, დავით მეფის ქალაქად წოდებულ ბეთლემში, კაცობრივი
ბუნების მიღებით, აღამის მოღვაწის გადასარჩენად მოგვევლი-
ნა ძე ღვთისა. იგი სიმბოლურად დანიელ წინასწარმეტყველის
სიზმრის ლოდი (დან. 2.45), რომელიც თავისთავად მოსწყდა
მთას (იგულისხმება მისი უმწიოდ შობა ღვთისმშობლისგან) და
ღვდამიწა აღავსო.

ქვაბულში, პირუტყვის ბაგაში მწოლი ჩვილი – უფალი იესო
ქრისტე საოცარი სიმბოლით წარუდგა მსოფლიოს, რათა თავისი
ხორციელი მყოფობის პირველივე წუთებიდან კაცობრიობისთ-
ვის მიეცა მაგალითი თავმდაბლობისა, უბრალოებისა და თა-
ვისი ქმნილებისადმი განუზომელი სიყვარულისა.

იესოს ამქვეყნად მოზრდნებით, ერთი მხრივ, აღსრულდა
ძველი აღთქმის წინასწარმეტყველება, მეორე მხრივ კი,
გარკვეული აზრი მიეცა თვით წინაქრისტიანულ ეპოქათა
მიღწევებსაც, რადგან, ღმერთთან მარადიული თანამყო-
ფობის შესაძლებლობის მოტანით, აზრი მიეცა სიცოცხლეს;
ამასთან, ქრისტეს ეკლესიის სახით სათავე დაედო მაცხოვ-
რებელ წილს, რომელსაც მიწიერი წარმომავლობა არა აქვს,
ზეციურია, ღვთისგანაა დაფუძნებული და წარუვალი, თუმცა
ამქვეყნად მყოფობს.

„არა არს ჰურიანება, არცა წარმართობა, არა არს მონება, არცა აზნა-
ურება, არა არს ბარჩევა მამაკაცისა, არცა ღვლავისა, რამეთუ თქვენ
ყოველნი ერთ ხარო ქრისტე იესოს მიერ“ (გალ.3,28) – აი, ყოვლად აღ-
მატებული სწავლება, რომელმაც გახვილიშობი განკვეთა კვალი სამყარო.

მისი წვერი შეიძლება გახდეს ყველა, ვინც სამოთხეში ჩადენილი ცოდვით შეზღუდულ შემოქმედის ხატებასა და მსგავსებას თავის თავში განახლებს, ანუ ღვთისა და ადამიანის ჭეშმარიტი სიყვარულით აღვსილი (იგულისხმება ნებისმიერი ადამიანი და არა მხოლოდ თავისი ერის წარმომადგენელი, როგორც ეს ძველ აღთქმაში იყო), ყოვლადწმინდა სამების სახელით მონათლული და აღსარებითა და ზიარებით მასთან დაკავშირებული მაცხოვრის მცნებებით ახალ ცხოვრებას დაიწყებს.

„არა არს ჰურიანება, არცა წარმართება, არა არს მონება, არცა აზნაურება, არა არს გარჩევა მამაკაცისა, არცა დედაკაცისა, რამეთუ თქვენ ყოველნი ერთ ხარო ქრისტე იესოს მიერ“ (გალ.3,28) – აი, ყოვლად აღმატებული სწავლება, რომელმაც მახვილივით განკვეთა ძველი სამყარო.

შეიყვარე მოყვასი, ვითარცა თავი თავისი და შეიყვარე მტერი! შეუნდე მონანულს, „არავის მიაგოთ ზოროტი ზოროტისა წილ, კეთილს ცდილობდეთ ყველა ადამიანის წინაშე; თუ შესაძლებელია, თქვენის მხრივ, ყველა ადამიანთან მშვიდობით იყავით“ (რომ.12, 17-18).

თუ გსურს პირველობა ან უპირატესად ყოფნა, გახდი ყველას მსახური (ანუ – თავმდაბალი ყველას მიმართ), დაიცავი გულის სიწმინდე, ნუ გააკეთებ სიკეთეს საჩვენებლად და გაეცე მოწყალება უმურველად, სამაგიეროს მიღების სურვილის გარეშე; იცხოვრე სხვისთვის, როგორც ცხოვრობ საკუთარი თავისთვის, ხოლო ვინც შეძლებს, თავი გაწიროს სხვისთვის, იგი უმაღლეს სათნოებას მოიპოვებს – ასეთი რამ მანამდე არ სმენია კაცობრიობას.

ეს იყო მაცხოვრისგან ადამიანთა აზროვნების რადიკალურად შემოზნუნების შეთავაზება, შეთავაზება სულ სხვა სიმაღ-

ხელოვნურ ინტელექტს აქვს პოტენციალი, უდიდესი გარდატეხა შეიძლება ჩვენს ცხოვრებაში და მთლიანად შეცვალოს ჩვენი ყოველდღიურობა, თუმცა ადამიანის სულიერი განვითარების გარეშე, მოსალოდნელი უარყოფითი შედეგების აუცილებლად გასათვალისწინებელია.

უფრო და უფრო მკვეთრად დგება კითხვა: შეძლებს ადამიანი, გააერთიანოს ქრისტიანული ცხოვრების წესი და თუნდაც ხელოვნური ინტელექტის შესაძლებლობები და ღვთის საღი-დებლად მიმართოს იგი? თუ თავის თავში დაჯერებული, თავისივე ქმნილებით მოხიზლული და მასზე მიჯაჭვული ადამიანი ღმერთს კიდევ უფრო განეშორება?

ვფიქრობ, მეტად მნიშვნელოვანია ფსიქოლოგების და იმ სპეციალისტების შეხედულებების გაცნობა, რომელთაც ხელოვნურ ინტელექტთან აქვთ შეხება, რადგან უახლოეს მომავალში ყველა ამ ახალი რეალობის წინაშე აღმოჩნდება და აუცილებელია, ჩვენი საზოგადოება მომზადებული შეხედეს მას.

ერთი რამ კი ცხადია: თითოეული ჩვენგანი უნდა ისწრაფვოდეს პიროვნული სრულყოფილებისკენ, რაც, უპირველეს ყოვლისა, ღვთის შეყნობის და მისი ჭეშმარიტების წვდომის სურვილს გულისხმობს.

ღმერთი ლოგიკურ კატეგორიებზე მაღლა დგას, ადამიანური გონება მას ვერ მისწვდება ვერც კაცობრივი ცოდნის მთლიანი ჯამით და ვერც ინფორმაციის სისავსით, ამიტომაც, ცოდნასთან ერთად, საჭიროა რწმენა და ღვთიური მადლით აღვსება, რომ ადამიანი წარმართულ მდგომარეობას არ დაუბრუნდეს.

* * *

სული კვდება!

ლისა, სულ სხვა დიდებისა; გაცხადება მისთვის ჭეშმარიტი ღვთისა და ჭეშმარიტი ადამიანობისა.

კაცობრიობას ეს რომ გაეცნობიერებინა და თითოეულ ჩვენგანს ამისთვის მიეღწია, იესო გახდა სრული ადამიანი (ცოდვის გარეშე), რათა ჩვენ გავმხდარიყავით მადლით ღმერთნი;

ეს ურთულესი პროცესია და დიდ ძალისხმევას ითხოვს, რადგან ცხოვრების გზაზე ნებისმიერ ადამიანს მრავალი დაბრკოლება ხვდება, მით უმეტეს – მართლმორწმუნეს.

შეიძლება თქვენ დიდ ცოდვაშიც ჩავარდეთ და მიძიმე ვითარებაში აღმოჩნდეთ, მაგრამ იცოდეთ, გამოუვალი მდგომარეობა არ არსებობს!

არასდროს იფიქროთ თვითმკვლელობაზე, არ მისცეთ სულს ამ დამღუპველი სისუსტის დაშვების უფლება. ჩვენ სიცოცხლე იმითაა მოგვეცა, რომ წარმატალი სიცოცხლიდან მარადიულ სიცოცხლეში გადავიწყო! გახსოვდეთ, სინანულს უდიდესი ძალა აქვს და მას სასწაულის მოხდენა ძალუქს. ამიტომაც არ შევეუთო დაცემას და ღვთის იმედი მუდამ გქონდეთ.

გწამდეთ, უფალი ყოველგვარ ტვირთს სიკეთედ და ჩვენი სულიერი წინსვლის საშუალებად აქცევს, თუ ლოცვითა და სინანულით დავიტმენთ განსაცდელს და მაცხოვრის სწავლებით წარვემართებით.

* * *

ძრისტოანულმა სარწმუნოებამ უდიდესი წვლილი შეიტანა და გადარჩა მთელი მსოფლიო იმისა და მრავალი მკვდრის ისტორიაში, ამათ შორის, ევროპის და სხვა სახელმწიფოთა ფორმირებაში; მაგრამ უფლის მეორედ მოსვლამდე, ანუ მარადიული სასუფოლის დაწყებამდე, მუდმივად იმდენ გრძოლა კეთილსა და ბოროტს შორის, მუდმივად დაგვჭირდებოდა უფრო მეტი ძალისხმევა სინანულის დასაცავად, რადგან ეს დაპირისპირება თანდათან უფრო მასშტაბურ ხასიათს იღებს.

ამიტომ თუნდაც ჩვენი დრო.

საყვარო ყოველთვის ნინააღმდგომარეობი იყო, მაგრამ დღევანდელ კონფლიქტებსა და ომებს თან სდევს რეალური საშიშროება იმისა, რომ ნებისმიერი მათგანი მსოფლიო კატასტროფად იქცეს და მთელი კაცობრიობა გაანადგუროს. ამიტომაც ყველას, ჩვენი შესაძლებლობებისავე, გვმართებს ზრუნვა მშვიდობისთვის. დართვა მშვიდობით აპურთხოს უკრაინა, ასეო აღმოხსალივით და მთელი მსოფლიო.

მოგვხსენებთ ისიც, რომ ბოლო საუკუნეებში შესუსტდა ჭეშმარიტი რწმენა და იმძლავრა უღმერთობა; შემოქმედის ადგილი ადამიანმა თავისი თავით ჩაანაცვლა. წინ წამოიწია პრინციპი – ჩემი მორალი და შეხედულება განსაზღვრავს ჩემს რწმენას; მაშინ როდესაც სწორედ რწმენა ღვთისა და მისმიერი მცნებები განსაზღვრავს მორალსა და შეხედულებებსაც.

დღეს, როგორც არასდროს, გაჩნდა რეალური საშიშროება იმისა, რომ ადამიანის ეგოცენტროლობამ საფრთხე შეუქმნას იმ მიზანს, რისთვისაც საერთოდ დაფიქრდეთ, რადგან მსოფლიო ტექნოლოგიურად ვითარდება, მაგრამ მას ჩვენი სულიერი წინსვლა ჩამორჩება და ვდგებით მრავალი ფსიქოლოგიური და ბიოეთიკური გამოწვევის წინაშე.

ჩვენს ცხოვრებაში უკვე განსაკუთრებულ ადგილს იკავებს ხელოვნური ინტელექტი, რასაც სამეცნიერო წრეებში მანქანური სწავლებით მიღებული ხელოვნური ინტელექტის მოდელს უწოდებენ. ცნობილია, რომ ხელოვნური ინტელექტი არის კაცობრიობის მიერ დაგროვილი ცოდნის ჯამი, კოლექტიური ცოდნა, რომელიც ალგორითმებით იძლევა შესაბამის ინფორმაციას. ამ საშუალებით ადამიანს ექნება წვდომა მრავალგვარ მონაცემებზე მისთვის სასურველ ნებისმიერ სფეროში, რაც ტექნოლოგიურ წინსვლას კიდევ უფრო დააჩქარებს.

ღმრთი ღმერთი, ძველი აღთქმის წიაღში, დაიბადა დედათა შორის კურთხეული, ყოვლადწმინდა ქალწული, რომლის მიერაც იშვა მაცხოვარი სოფლისა – ადამისა და ევას ცოდვითა და ცრემლთა აღმხოცველი.

უფალი მოვიდა ამქვეყნად, რათა კვლავ გაგვრძელებინა განსწავლა კაცობრიობისა, როგორც ამათ ედემში, ჩვენს პირველმშობლებთან მიმართებაში იქმოდა.

ქრისტიანობის ისტორია საგნა ჭეშმარიტად განსწავლული ადამიანებით, რომელთა შრომები სიბრძნის უღევი წყაროა.

გავისენოთ მოციქულები, აგრეთვე წმინდა მამები: მასილი დიდი, გრიგოლი ღვთისმეტყველი, იოანე დამასკელი, იოანე ოქროპირი, ეფრემ ასური და სხვანი მრავალნი.

გავისენოთ სოლომონ ბრძენიც და მისი სიტყვები: „მან (ღმერთმა) მომცა მე არსებულთა უტყუარი ცოდნა, რათა შემეცნო სამყაროს წყობა და სტიქიათა მოქმედება, დასაბამი, დასასრული და შუახანი, მგებულობათა მონაცვლეობა და არეთა შენაცვლებანი, წელიწადის ბრუნვა და ვარსკვლავთა განლაგება, ცხოველთა ბუნება და მხეცთა თვისება, ქართა ქროლვა და კაცთა ზრახვანი, მცენარეთა მრავალფეროვნება და ფესვების ძალა. ყოველივე შევიცანი, დაფარულიც და განცხადებულიც, რადგან სიბრძნემ განმსწავლა, ყოველთა შემოქმედმა“ (სიბრძნე სოლომონისა 7, 17- 21).

მოვიხსენოთ ადამიც, რომელსაც, ყველასგან განსხვავებით, სამოთხისეული განსწავლა, შემდგომ კი, ჩადენილი ცოდვის გამო, ღრმა სინანული ჰქონდა.

ამიტომაც მან და მისმა შვილმა, სეითმა, მთელი ცოდნა და ძალისხმევა ღმერთის სათნოეთისთვის და მარადიულ ნეტარებაში დამზრუნვისკენ მიმართეს, განსხვავებით კაენისა და მისი შთამომავლებისაგან, რომელთაც ღმერთი დაივიწყეს და თავიანთი მონდობა აშეწყენიერა კეთილდღეობისკენ წარმართეს; აღარ ზრუნავდნენ სულზე და სიკვდილის შემდგომი მდგომარეობაც აღარ აინტერესებდათ.

კაცობრიობაც მთელი თავისი განვითარების მანძილზე ამ ორ გზას შორის მერყეობდა და მერყეობს.

როგორი იმედა ჩვენი არჩევანები?

თუ ვგეგმავთ სწორი ურთიერთობები ვიწროვით ღმერთთან, ადამიანთან, გუნებასთან, მიკრო და მაკროკოს-

ღმერთი ლოგიკურ კატეგორიებზე მაღლა დგას, ადამიანური გონება მას ვერ მისწვდება ვერც კაცობრივი ცოდნის მთლიანი ჯამით და ვერც ინფორმაციის სისავსით, ამიტომაც, ცოდნასთან ერთად, საჭიროა რწმენა და ღვთიური მადლით აღვსება, რომ ადამიანი წარმართულ მდგომარეობას არ დაუბრუნდეს.

მოსთან, ვერაპოთარი ტაძრობრივი მიღწევა ვერ გაგვახსოვს შემოქმედისგან, არამედ მათი მართვალად გამოყენების შემთხვევაში, იმი იმედა ჩვენი გონებრივი და სულიერი ნიშნის დიდ საშუალებად.

ამიტომაც დღეს ყველაზე მეტად გვესაჭიროება მაცხოვრის შობის საიდუმლოს გაცნობიერება, რადგან დედამიწაზე განხორციელებული ქრისტე ყოველ დროს და ყველა ეპოქაში გვწინამძღვრობს, გვიჩვენებს სწორ გზას და გვანიჭებს ხსნას.

იგია სრული სიყვარული და სიკეთე, სრული ცოდნა, მშვიდობა და სიბრძნე, რომელიც მარადიულად და დაუსრულებლად განახლებს, განაგრძობს და განმტკიცებს მის თანაზიარო.

ყველას, ვინც მაცხოვრის შობის სიხარულით ცოცხლობს, ვულოცავ ამ დიდებული დღის შემომზადებას. ვულოცავ ზეციურ და მიწიერ სამყაროს, სრულიად საქართველოს, თითოეულ თქვენგანს; ვულოცავ ხელისუფალთ, უცხოეთში მყოფ თანამემამულეთ, ჩვენს ერთგულ მრევლსა და სასულიერო პირებს! ვულოცავ ჯარისკაცებს, სპორტსმენებს, მეზღვაურებს, ექიმებს და ქვეყნის კეთილდღეობისათვის ყველა სხვა დამაშვრალს; ვულოცავ მოხუცებსა და ახალგაზრდებს, სტუდენტებს, პროფესორ-მასწავლებლებს, მოსწავლეებს, განსაკუთრებით კი, ბავშვებსა და ახალშობილებს; ვულოცავ პატიმრებს, სნეულებში მყოფთა და მშობლების მზრუნველობას მოკლებულთ...

ყველას გლოცავთ და გახარებთ მხსნელის მოვლინებას!

სულიერად განმტკიცდით და გაძლიერდით, და არაფრის შეგეშინდეთ!

უფალთან არ დაგვეარგებათ თუნდაც ერთი გულისათი ლოცვა და სინანულის ცრემლის ერთი წვეთიც კი. გწამდეთ, ყველაფრის მიუხედავად, იესო ქრისტეს ყოველთვის ჩვენთვის მაცხოვრებელი გზით მიყვარეთ; ამიტომაც მუდამ იყავით მადლიერნი მისი და გქონდეთ სასოება.

ვინც ღმერთი ჰპოვა, უმთავრესი შეიძინა; ღმერთს განმორებული სული კი კვდება, როგორც სულს გაყრილი სხეული.

და კიდევ, – ყველა და ყველაფერი უძლურია იქ, სადაც უფალი თავის ძალას ავლენს.

„უპირატეს ჟამთა მამისგან შობილსა ძესა და ქალწულსაგან ხორცშესხმულსა, ყრმანი აქებდით, მღვდელნი უგალობდით და ერნი უფროისად აღამაღლებდით უკუნისამდე“ (ძლისპირი), ამინ!“

ბეთლემში შობილი იესოს სიყვარულით თქვენთვის მლოცველი,

ქილა

სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი
თაბაღისი, ქრისტეშობა, 2024





საქართველოს კულტურისა და სპორტის სამინისტრო ზურაბ ჳერეთელს 90 წლის იუბილეს ულოცავს

საქართველოს კულტურისა და სპორტის სამინისტრო 90 წლის იუბილეს ულოცავს მსოფლიოში ცნობილ ხელოვანს, მრავალი ჰიდლოსა და პრემიის ლაურეატს ზურაბ ჳერეთელს.

ზურაბ ჳერეთელი 1934 წლის 4 იანვარს თბილისში დაიბადა. 1958 წელს დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემიის ფერწერის ფაკულტეტი, სადაც მისი პედაგოგები იყვნენ უჩა ჯაფარიძე, აპოლონ ქუთათელაძე, იოსებ შარლემანი და ვასილ შუხაიძე. სტუდენტობის პერიოდში ის შეიქმნა მოგზაურობა საქართველოში და სხვადასხვა გამოფენის ხშირი სტუმარი იყო. მას თავიდანვე იზიდავდა მონუმენტურ-დეკორატიული ხელოვნების სხვადასხვა მიმართულება: პანო, მონაწილე, ვიტრაჟი და სკულპტურა. 1959-1966 წლებში, ზურაბ ჳერეთელი საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ივ. ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტში მხატვარ-არქიტექტორად მუშაობდა და ხშირად მონაწილეობდა არქეოლოგიურ ექსპედიციებში. 1965 წლიდან ის საქართველოს მხატვართა კავშირის ფონდის მთავარი მხატვარი გახდა, ხოლო 1981 წლიდან – თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემიის პროფესორი. 1983 წლიდან ზურაბ ჳერეთელი თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემიის მონუმენტურ-დეკორატიული ხელოვნების კათედრის გამგე იყო, 1987 წლიდან კი საქართველოში მის მიერვე დაარსებული დიზაინერთა შემოქმედებით კავშირის ხელმძღვანელობდა. 1989 წელს ზურაბ ჳერეთელი საცხოვ-

რებლად რუსეთის ფედერაციაში გადავიდა და 1997 წლიდან რუსეთის სამხატვრო აკადემიის ჩუღუვა სათავეში. ამავე წელს ნიუ-იორკის შტატის ბროკლინის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი ხდება. 1999 წლიდან – მოსკოვის თანამედროვე ხელოვნების მუზეუმის დამაარსებელი და მისი დირექტორი, 2000 წლიდან – ხელოვნების გალერეის დირექტორია.

საქართველოს კულტურისა და სპორტის სამინისტრო მადლიერებას გამოთქვამს ზურაბ ჳერეთელის მიმართ – 2021 წელს, მისი უშუალო მხარდაჭერითა და მონაწილეობით, 2003 წელს რუსეთის ფედერაციისთვის საქართველოდან დროებით საექსპოზიციოდ გადაცემული ნამუშევრების – ბორის ფოგელი – „თელავი“ (1936 წელი); ევგენი ლანსერე – „ხევსურეთი“ (1926 წელი); ბორის ფოგელი – „სასულიერო სემინარია“ (1934 წელი); გრიგორი გაგარინი – „ქართველი ქალები“ (1854 წელი); ლევ ლაგოროვი – „ანასტასია ორბელიანი-გაგარინის პორტრეტი“ (1850 წელი); კარლ შუკოვსკი – „ივანე ანდრონიკაშვილის პორტრეტი“ (1850 წელი) – საქართველოში, შალვა ამირანაშვილის სახელობის ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმში, დაბრუნების გამო. ეს ნახატები წლების განმავლობაში რუსეთის მეცნიერებათა და ხელოვნების აკადემიის საცავებში ინახებოდა.

საქართველოს კულტურისა და სპორტის სამინისტრო საიუბილეო თარიღს ულოცავს ხელოვანს, დღევანდელ მუშაობასა და კვლავაც მრავალ შემოქმედებით წარმატებას უსურვებს.

ღვინის ტურიზმი - ქართული ტურიზმის პოპულარული პროდუქტი

„ღვინის ტურიზმი დიდი, პოპულარული და მნიშვნელოვანი პროდუქტია ქართული ტურიზმისთვის.“

ჩვენს, ტურიზმის აღმშენებელთა აქტიურად ვითარდებით და მუდმივად ვახორციელებთ ქართული ღვინის პოპულარიზაციას საზღვრებს გარეთ. ქართული ღვინის ცნობადობის მომატება თავისთავად საქართველოს ცნობადობას, როგორც დანიშნულების ადგილის ცნობადობას უწყობს ხელს, – აღნიშნა ტურიზმის ეროვნული აღმშენებლის ხელმძღვანელმა მაია ოშიაძემ.



2023 წლის დეკემბრის პირველ დღეს დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის სკოლაში, ხორნაბუჯის საპროტოკოლარო ჰაბში, არაფორმალური განათლების მხარდასაჭერი საპროტოკოლარო ლექცია გაიმართა. ჩვენ დროს ასეთ ლექციებს კლასიკურად განათლებას ვუძახდით...

ინიციატორი გახლდათ ამავე სკოლის (ხორნაბუჯის სკოლის) სასწავლო ნაწილის გამგე, პედაგოგი მარიკა პოპიაშვილი (ისტორიკოსი) და სკოლის დირექტორი ქალბატონი თამარ ქეთელაური. ჩემი ლექციის თემა იყო „გრამატიკის პოეტიკა და პოეზია ყველასთვის, მარტივად...“ რადგან სულ ორივე კვირის წინ გალაკტიონის დაბადების დღე იყო და რადგან სახელმწიფოებრივი აზროვნების წინ წამოწევა იყო, არის და იქნება ჩემი მთავარი მიზანი ყველა საქმეში, ქალბატონ მარიკა პოპიაშვილთან ერთად შევარჩიე ჩვენი დიდი პოეტის გალაკტიონ ტაბიძის უმარტივესი ლექსი – „რა-რიგ კარგია სამშობლოვ“, ანუ „სიმბოლიზებული ქართლის ცხოვრება“.

მართალია, ხორნაბუჯის სკოლაში თავიდან მხოლოდ ჩემი ჩასვლა იგეგმებოდა, მაგრამ ვიცოდი რა, ჩემი კოლეგის, ქეთევან გოდერძიშვილის შრომების შესახებ ონომასტიკაში, ახლოვდებოდა რა მისი დაბადების დღე, მინდოდა ვახეტის, დედოფლისწყაროს დიდი ხნის მოწყვეტილი ასეთი კარგი შვილი ხელახლა გაეცნო. ის მართლაც ჩინებული ონომასტიკოსია, მკაცრი მეცნიერული განაწესით. მაშასადამე, ვიყავით სამი ენათმეცნიერი. ჩემი ძვირფასი კოლეგები: ფილოლოგიის დოქტორი, ენათმეცნიერ/ონომასტიკოსი ქალბატონი ქეთევან გოდერძიშვილი და ფილოლოგიურ მეცნიერებათა

„რარიგ კარგია, სამშობლოვ...“



დოქტორი, თურქოლოგი ქალბატონი მარიკა ჯიქია.

მე რომ დავგეგმე, მთლად ისეთი არ გამომივიდა ლექცია, მაგრამ მგონი, მოეწონათ, რადგან კითხვები დამისვეს და მისამართიც მთხოვეს.

უაღრესად საინტერესო იყო ფილოლოგიის დოქტორის ქალბატონი ქეთევან გოდერძიშვილის სიტყვა ონომასტიკის შესახებ, მის პრობლემებსა და გამოწვევებზე, მეცნიერის კეთილსინდისიერებაზე. მან მიმლითოვებს გადასცა თავისი კაპიტალური ნაშრომი „შვიდი საზღვრისპირა რეგიონის ტოპონიმების ლექსიკონი“, ცალკე „დედოფლისწყაროს ტოპონიმები“, თავის ლექსთა კრებულები აჩუქა მოწაფეებს...

მოლოდინე მან რამდენიმე საინ-

ტერესო ლექსი წაგვიკითხა და ბავშვების გული მოიგო...

ქალბატონმა მარიკა ჯიქიამ, თურქოლოგმა, „თურქულ-ქართული ლექსიკონის“ და მეგობარი უაღრესად საინტერესო შრომის ავტორმა, დარბაზის შეკითხვებიდან გამომდინარე, ისაუბრა თურქიზმებზე ქართულ გვარებში, ძალიან აქტიური იყო დამსწრე საზოგადოება. მანვე, აღფრთოვანებულმა იქ მყოფთა მოთმინებითა და წადლით მეგრის გავებისა, საინტერესოდ შეაჯამა ჩვენი შეკრება...

გულწრფელი მადლობა ღონისძიების ინიციატორს, ხორნაბუჯის სკოლას, მის მესვეურებს, მეგრეთის სივრცის გამომცემსა და მისი მიმლითოვებს, მის დირექტორს, ქალბატონ მანანა მაჭა-

რამილს, მიმლითოვების უაღრესად მოკრძალებულ თანამშრომლებს...

ამ სტუმრობამ ხორნაბუჯის საჯარო სკოლაში კიდევ ერთხელ დამარწმუნა იმაში, თუ რამდენად მნიშვნელოვანი, პანორამული საჯარო ყოფილა ჩვენი ხალხისთვის „საშობაო“ (გაუა) სიტყვა, „ღვინის სიტყვა“ (ილია). და მართლაც, „რა-რიგ კარგია, სამშობლოვ...“ ყოველივე ამას რომ იხილავ, მასპინძლებს გახარებულებს დატოვებ, თვითონაც ფრთხილ-მესხული წამოხვალ და უკეთილშობილეს კოლეგას, ქეთევან გოდერძიშვილსა და წინსწრებით მიულოცავ დაბადების დღეს მეცნიერსა და პოეტს...

ძათივან ჯიქიალიძე



ორიოდ უბრისი იოსა ჭაბუკიძის პორტრეტისთვის

მონობაში ერთხელ ცდებიან!

როდესაც დაქორწინდნენ, მივხვდი, რომ თბილისის ერთი მყარი, ფუძემდებელი ოჯახი შევმატე.

მეზღერეობა, ესეიგი მუშაობის დროს, ინტენსიურად მიწვედა მათზე ფიქრი. ერთი დღეც იყო და თავისთავად აედევნა ფიქრს გართობის სტრუქტურები „მამებისა“ და „შვილების“ სტილში. **ნინო:** „ცოტას მოქმედი (არადა, დედა გურული ჰყავს, ქ-ნი ნორა!)... ცოტას მოქმედი, საქმის მქნელი, ზნეკეთილი, ჭკვანათელი, ნინოს ხელში სოსოს ეთქმის: მაშე მიზის კამათელი!“

...**დაგვთანხმდით, იშვიათად იშვიათად ისეთი ავტორი, რომელიც თანამართლის ინტელექტუალური დონით საუბრობდეს მწერლობაზე, მუსიკაზე, მხატვრობაზე, არქიტექტურაზე, კინოსა თუ თეატრზე.**

ბატონი იოსები სწორედ იმ იშვიათთაგანია.

თანაც, გულგარეთ კი არ გვიყვება, ინფორმაციას კი არ გვაწვდის, ფერმწერებით გვისურათბატებს; მოწადის პოზიციებში კი არ გვაყენებს, დარწმუნებული ვარ, უჩემოდაც კარგად იცოდით, მე მხოლოდ შეგახსენებო!

ერთი სიტყვით, „დამბული უკვდავების“ რომელიც გნებავთ ესეის, ისე კი არ კითხულობთ, როგორც მოწადის საშინაო დაგვლემას ან სტუდენტის საკურსო თემას, არამედ, როგორც პრემიუმულ ოქუსს, რომლის თანაავტორადაც გრძნობთ თავს და თვალს ადევნებ, კორექტურა ხომ არ გაპარულაო!

მთავარია, კითხვა დაიწყო და მერე ისე შეუმჩნევლად შემოგვითხება ხელში, კედლის საათისკენ ერთვითაც არ წაგვდებთ თვალს! ხომ ლამის, საბავშვო მადიდან ვიცოდით: შოთა, ილია, აკაკი, ვაჟა და გალაკტიონი!

ჟამთაგულამ მოიტანა ახალი სახელები, რომელთაც წილად ხვდათ ამ რიგში ჩადგომა.

ავტორი შეფარვით შეგვახსენებს მურმან ლებანიძის სტრიქონს – „თავისთვის იდგა ჩრდილში, არას იტყოდა ანა“, **(ჩამბან)** მუხრანის – „აი სახლი, აი ეზო, აი ჩვენი კარმიდამო, მუხრან, ძროხა გადაბი, გენაცვალოს მამიდაო!“, და ისევ მურმანი – „ამ ცხოვრებაში – ბრძნულმან, რთულმან, ამ ბრძოლვებში – კრულმან, მტრულმან, ...ხომ არ დაიღალე, მურმან?!“

მე – ვინ! ისინი თავად განგებამ შეჰყარა ერთმანეთს.

ამ მოცულობის სახეებს, ანასეული თავდაბლობით, თუშალა საკუთარი ღირსების ვერსიებითაც, თვალმწერით გვერდით ამოუდგას საყვარელი მომღერალი ნანი ბრეგვაძე, ანუ ნანი, რომელიც „...ერთადერთია, ვინც შეძლო, ესტრადა კლასიკის დონეზე აეყვანა“ (ან-ზორ ერქოთაიშვილი).

ფრაგმენტი წიგნიდან: „(ნანის) როცა აქემენ, თავს უხერხულად გრძნობს. განსაკუთრებით, თუ მისი კოლეგებიც იქ არიან. ზოგჯერ არ ვიცი, სად დავიშალოო.“

– იცით, ანზორ ერქოთაიშვილს, ამისგან დასაცავად, რა კარგი სენტენცია აქვს მოფიქრებული?

– რაო?

– თუ გენიოსს გიწოდებენ, მდინერებაა, თუ დაიჭერენ – უმედურება.

– შესანიშნავია, დავიშალოვებო.

გვრძნობ, ბატონი იოსები გვანიანად შეცხადებულია – მე რა შუაში ვარო?! მაგრამ, ვკადნიერდები და მჯერა, არ იტყვის: „გას-პადინ სუდია, ესო გავარით, ესო, გავარით, ნო ნასჩორ სვინი, ნიჩიო ნე გავარით“.

ჰოდა, მას გვემხმარებოდა: სხვათაშორის, ვიცნობ ერთ დამწყებ კლასიკოსს, რომელიც, როგორც კი მტრნაკლებად განათლებულ აუდიტორიაში მოხვდება, მანს არ უშვებს, რაათ ყველას გასაგონად, დამარცხდეთ არ გამოაცხადოს: „მე ის ვიცი, რომ არაფერი არ ვიცი!“

ერთხელაც იყო, ამომივიდა ყელში და, მაინც მამამელოურად დავარიგე: შვილო, სოკრატე ბრძენი იყო და მის გამონათქვამს ოვაციით შეხვდნენ, მაგრამ, შენ რომ აღიარებ, არაფერი ვიციო, შენ ქე და-გაჭერეგენ-მეთქი!

– ჰოდა, მეც ეგ მინდა, თუ დამიჭერებენო!

მაინც ტყემაღზე დარჩა!

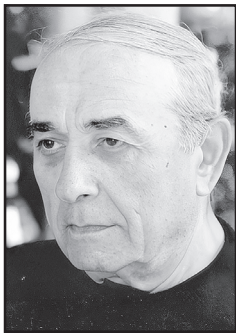
წელან მოგახსენებ, რომ პატივცემული ავტორი, მშრალად კი არ გვიყვება, ფერმწერით გვიხატავს თითოეულ ესეის-მეთქი.

აი, მცირე შტრიხი ჩვენი სახელოვანი არქიტექტორისა და პუბლიცისტის, ვახტანგ დავითაიშის (ფრაგმენტი წიგნიდან): „დღეს სხვა დროა. დასჯის ფორმები შეცვლილია. ხელოვანს, თქმისთვის, სივრცითი ლარს სჭირს. აღარც იჭერენ, დიდი-დიდი, „ჩარეცხონ“ ან უკუ-ღებულკონ, არ მოუსმინონ. ნამდვილი ხელოვანისთვის ესეც მძიმე სასჯელია, მაგრამ მთავარი მაინც ისაა, რომ ღუმელი არ შეგვეძლოს!

ვახტანგ დავითაიშის კი მართლაც „არა-სოდეს სწყალობდა ღუმლის ღმერთი“ – არცერთ ეპოქაში, არცერთი ხელოვანისთვის უამს.“ ამ მცირე შტრიხითაც, ვფიქრობ, მშვენიერად ჩანს ბატონი ვახტანგი, პროფილშიც და ანფასშიც.

საი რომ, „დამბული უკვდავება“ თავისებური გალერეაა, სადაც გამართულ ვერსიასზე გულითადად გვატიფებით ავტორი ყოველ თქვენგანს, ვისაც სურს იგრძნოს – რა განსხვავებაა გემოსა და გემოვნებას შორის.

გიორგი ზარნაძე



ცნობილი ადამიანები სტილს სულ სხვადასხვავებულად განმარტავენ. ხოლო, რაც შეეხება პირადად ჩვენს აზრს, იმ სხვადასხვანაირი განმარტებებიდან, უყოყმანოდ ვებზრობი პონაშანს სმიფშს: „სტილი – ესაა საჭირო სიტყვა საჭირო ადგილას“

თავისთავად ცხადია, რომ, თუკი საჭირო სიტყვას საჭირო ადგილას გამოვიყენებთ, ფრაზა მოკლე, კომპაქტური და ლაკონური გამოვა.

მოკლე ფრაზის დიდოსტატები იყვნენ და არიან: ნიკოლოზიძე, გრიგოლ რომაძე, აკაკი გაწერელია, გერონტი ქიქოძე, გურამ ასათიანი, მუხრან მაჭავარიანი, რეზო კვესელავა, ივანე ამირხანაშვილი, მაკა ჯიხაძე, მურმან ჯგერეია...

რისთვის დამჭირდა ეს შესავალი? ეტყობა, ნამდვილად ძნელია „მოკლედ თქმა“!

არა მაქვს იმის პრეტენზია, თითქმის ყველაფერს ვკითხულობდი, რაც „ორივე მხარეს“, „იქით და აქეთ“ (ამასაც მოვესწარი!) ქვეყნდება, მაგრამ, მეც თუ ვინმესი უნდა მშურდეს, უპირველესად, ბატონი იოსებ ჭაბუკიძისა!

როდესაც, ამ სამიოდ წლის წინათ, იგი კულტურის მინისტრის **თეა წულუკიანის** მრჩეველად დანიშნეს, ერთი წილი და ვაი-უშველემელი ატეხეს „იქითა მხარეს“. ვინაა, რა დაუწერია, რა შეუქმნიაო? არადა, თუ ქვეყნად სამართალია, საკითხავი სწორედ ისინი გახლავან!

რადღუნ საწუხარია, რომ პოლიტიკური ასპარეზი ვეიწროვებათ და ახლა კულტურის სფეროშიც ცდილობენ წყლის ამღვრევას! მაინც, რა არ მოსწონთ, რა ვერ აუტანიათ მ-ნი იოსების, მოღურო ტერმინი რომ გამოვიყენოთ, მექნარუნდში: სოციალური წარმომავლობა? – მშრომელი გლეხის ოჯახი; განათლება? – სწავლული ფილოლოგი (დოქტორი); სამსახურეობრივი „კიბე“ – გაზეთ „თბილისის“ ნახევარშტატიანი კორესპონდენტობიდან მთავარ რედაქტორობამდე; გორის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი, მწერალთა და ჟურნალისტთა კავშირებისა და თეატრალური საზოგადოების წევრი; 2020 წლიდან – კულტურის მინისტრის მრჩეველი; ოჯახური მდგომარეობა? – ტრადიციული ქართული (მონო-გამების ერთობა)!

ამ „მონოგამებზე“ გამახსენდა და, როგორც ესეის სჩვევია, უნდა გადავხეხო.

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ 23 ოქტომბრის ნომერში წავეკითხე ბატონი **მიხეილ დვალის** საინტერესო წერილი – „ოჯლი იხვი და პატარა კაცები“. „ტე-პირველის“ წამყვანი ესაუბრება თავდაცვის ყოფილ მინისტრს, მ-ნ დავით თევზაძეს: „ოცნების“ თავმჯდომარემ, ირაკლი კობახიძემ, პრეზიდენტი სალომე ზურაბიშვილი „ოჯლი იხვად“ მოიხსენია და თქვენ რას იტყვიანო? – ნუ, უზრდელი ყოფილიყო!

ვინც იოსებ ჭაბუკიძის ესეითა კრებულს – „დამბული უკვდავება“ – **მკითხველის** გულისყურით გაეცნობა, უდავოდ ირწმუნებს, რომ მისი ავტორი იმ მცირერიცხოვან მწერალთა რიგს ემატება, ზემოთ რომ მოვიხსენიეთ.

ნამდვილად ძნელია მოკლედ და ლაკონურად წერა; ცხოვრებული მუხრანი რომ მოვიშველიო, „მეგრი მგოსანი გამხდარიყო ამ საქმის წერა“!

ბატონი იოსების 2020 წელს გამოცემული წიგნი „დამბული უკვდავება“ 33 გამორჩეული ესეისგან შედგება. დამეთანხმებით, 33 ერთობ საკრალური რიცხვია და ავტორს, ეტყობა, ესეც გაუთვალისწინებია. თორემ, რამდენიმე, ასევე გამორჩეული წერილი, ვთქვათ, პოეტ ვანო ჩხიკვაძის შემოქმედებაზე „ძირითად შემადგენლობაში“ ვერ მოხვედრილა.

კრებული იხსნება ილია მართალის ცხოვრების, მოღვაწეობისა და შემოქმედებისადმი მიძღვნილი, ფორმითაც და შინაარსითაც მეტად ორიგინალური ესეით – „ილია, ანუ დიდი ანალოგისი“ („ანალოგისი“ ამაოდ დაუწყებთ ლექსიკონებში ძებნას, – კონსტანტინე გამსახურდიას სიტყვებით: „მე როგორც ვწერ, ისაა ლიტერატურული“).

მოცულობით, ეს ერთობ პოეტური ტექსტი, ჯადოსნურად იტევს მთლიან ილია ჭავჭავაძეს.

„მოსემ, ორმოცწლიანი მოგზაურობის შემდეგ, უფლის რჩეული ერი ქანანის (დღევანდელი „ლაზას“ – **ბ. ზ.**) მთასთან მიიყვანა, თვითონ შორიდან გახედა აღთქმულ ქვეყანას“ და 120 წლისა მიიყვალა.

70 წლის ილია მართალი კი ორმოცდასამწლიანი დაუღალავი მოღვაწეობის შემდეგ, წინამურთან იმიტომ მოკლეს, დღეისამოშლის წილხედარი ერი, მისივე წინამძღვრობით გათავისუფლებული რომ ენახა!

„ილიას მკვლელებს რომ შეეძლოთ, საქართველოსაც მოკლავდნენ“, – **იტყვის** ვაჟა.

გალაკტიონი კი **დაწერს:** „არ ამაოდ მიუშვირა ტყვიას ჭავჭავაძემ განიერი მკერდი“!

დიას, მიუშვირა! იცოდა, რომ მოკლავდნენ. წინათგრძნობაც კარნახობდა.

სხვებიც არ ურჩევდნენ იმ დღით საგურამოში წასვლას. არ დაიშალა“.

დარწმუნებული ვარ, შესაძლებელი რომ გახდეს ამ ერთთაბიანი ჩინებული ესეის საერთაშორისო ენებზე სრულყოფილად თარგმნა, მილიონობით უცხოელ მკითხველს ნათელი წარმოდგენა შეექმნებოდა ილია ჭავჭავაძეზე, როგორც ფენომენალურ ისტორიულ მოღვაწეზე.

ახლა კი ის, რაც ცოტათი დამაკლდა გულს. ხატი, რკული! – ავტორის სამუნათებლად არ ვამბობ.

ნათქვამია, მიუჩვევლს ნუ მიაჩვევო! ბატონი იოსები ძალიან გვანებოვნებს თავისი სხარტი, ლაკონიური, ლამის, ყოველსომოცველი თხრობით.

მკითხველსაც „მალა მოსდის“ და მეტის გაგების დაუოკებელი სურვილი უჩნდება.

დიდი ილია მართალის უპირველესი თანამოაზრისა და გვერდში მდგომი თანამგრძოლის, აკაკი წერეთლის გამოსამშვიდომებელ სიტყვას, თითქმის, რაღაც დააკლდა და აი, ეს „რაღაც“-აც: **„თუ საქართველოს სიკვდილი არ უწერია, მაშინ, იმასთან ერთად, შენც უკვდავი ხარ და თუ სასიკვდილოა, როგორც სხვებსა ჰგონიათ, მაშინ ნეტავ შენ, რომ მაგ შენი სიკვდილით, წინ უსწარი სიკვდილს და მკვდავს ვეღარა ნახავ. მშვიდობით ძმაო, საუკუნოდ იყოს სხენება შენი“**

ვიღრე ბოლო წერტილს დავსვამდე და ახალ ესეიზე დავეწყებდი საუბარს, თუ ნამეტან უტაქტობად არ ჩამეთვლება, ერთ ჭორ-მარათლს გავიხსენებ ჩემი სტუდენტობის წლებიდან.

ერთ დღესაც იყო, ცხოვრებით ივანე ქავთარაძე, დოქტორი, პროფესორი, რომელიც ქართულ ენას გვიკითხავდა, გვიყვება ილიასა და აკაკის ურთიერთდამოკიდებულებებზე.

ის პერიოდი, როდესაც „მამებსა“ და „შვილებს“ შორის, ან-ბანის რეფორმასთან დაკავშირებით, მრძოლაა გაჩაღებული და კიდევაც ამოიღეს რამდენიმე ასოშეგვრა.

ილიამ – „ჰაეც“ ამოვიღოთ, არაფრის მაქნისიაო. როდესაც აკაკის ეს მოთხოვნა გააცნეს, ღიმილით უთქვამს: ახლა კი დავრწმუნდი, რომ ილიას ჭკუა ჰქონიაო!

ილიას კი, როცა აკაკის ეს კომენტარი მოუსმენია, ღიმილით უთქვამს: კი, რა მაკვილაკი ენა აქვს მაგ შერჩევებულსა, მაგასაო! გაუშვი, დარჩეს, მოთხოვნა უკან წამიღიაო!

დიდებმა ყოველთვის უწყიან ერთმანეთის ფასი! ბატონი იოსები ნამდვილად არ გახლავთ „შთამომავლობითი გენების“ მქონე. – არც მაშუა ჰყოლია ლიტერატორი და არც – მამა.

მოგვხსენებთ, ქართველთა ერთი ბრძნული ანდაზა გვაქვს: „დედა ნახე, მამა ნახე, შვილი ისე გამოიხატე!“ თანაც, ეს ისეთი შემთხვევა არაა, როდესაც შესაუბრებია გადაადგილებით ჯამი არ იცვლება. რადგან, საკმარისია, მამა-შვილს თანმიმდევრობა შევეუცვალოთ, რომ აშლოურტურად განსხვავებულ ქვეტექსტს მივიღებთ: „დედა ნახე, შვილი ნახე, მამა ისე გამოიხატე!“ განსხვავებული კია, მაგრამ დამაფიქრებელიც ნამდვილადაა (ჭირს ბიოლოგიური მამის მიგნება!).

სიხვამე მომდინარე და, ძალგატონ ნინო თავზაშაძისა და ბატონი იოსების ჯგერეიანად მომდინარე ოჯახი აქვთ. ისეთი, როგორიც ჰქონდათ: ძალგატონ მარია და ბატონი სიმონი იმდროინდელი, ძალგატონ მადოა ჯაფარიძისა და ბატონი რეზო თავზაშაძის, ძალგატონ ნათელა იანაშვილისა და ბატონი ლადო აპალიანს, ძალგატონ ნინოა ჯანაშვილისა და ბატონი ზაზა იმედაშვილის... და როგორიც აქვთ უკვდავ გულ ირმა სოხაძისა და ბატონი რეზო ასათიანს! და, რაოდენი სანახარი და საპალალოა, რომ ასეთი მონობიანობა წყვილადი თითზე ჩამოსათვლელი არაიან!

ნინოს მშობლებისა და ჩემი დის ოჯახები გვერდიგვერდ ცხოვრობდნენ. ასე რომ, როგორც იტყვიან, ნინო ჩემ თვალწინ გაიზარდა. იგი ბალდობიდანვე იქცეოდა ყურადღებას თავისი მორიდებულობით, სიმშვიდითა და სიმეცხით.

სოსოც კარგა ხნის ნაცნობი იყო, როგორც გაზეთ „თბილისის“ რედაქტორი, მაგრამ არაფერი ვიცოდი მათ ურთიერთობაზე და,

P.S.

ხშირად მახსენდება ხოლმე ჩემი მოწაფეობის დროინდელი ერთი სახალისო ეპიზოდი: 1946 წელი. მეზიდგეკლასელი ფრიადოსანი მოწაფე ვარ. (მოწაფის გამირობა და სიმამაცე ფრიადზე სწავლაო, პერიას უოქვამს).

ერთ-ერთ გაკვეთილზე ისტორიის მასწავლებელმა ჯიბიდან ამოიღო რაღაც მომწვანო-მოყვითალო მრგვალი ნაყოფი და გვიხსნის: ამას ჰქვია მანდარინი, რომელსაც განსაკუთრებული გემო აქვს; იგი იფუქნება (თან ფუქნის), სხვათაშორის, კანსაც თუ გასრესო, სასიამოვნო სურნელი ასდის. გაფუქცნა ნაყოფი, გადმოგვხედა კლასს, რამდენიც ვიყავით, კანი იმდენ ნაწილად გაყო და დაგვირიგა.

მოგხსენებ, კანს მართლაც სასიამოვნო სუნე ჰქონდა. შეგხერხებართ მასწავლებელს, რომელსაც ერთხანს ნაყოფი ხელში ეჭირა და, ბოლოს, შირში ვადაუძახა. ანუ, ვინც მხოლოდ ჩემი ტექსტის წაკითხვით დაკმაყოფილდება, იცოდეს, მხოლოდ კანის გემოს გაიგებს, ხოლო ნაყოფს ვერ დაგვემოგვებს.

ბ. ზ.

© ეპრო - 2024



უნგრეთი აკადელვით!

საქართველოს წყალმურთელთა ნაკრები ზედიზედ მეექვსედ(!) მონაწილეობს ხორვატეთში მიმდინარე ევროპის ჩემპიონატში, მაგრამ ამჯერად ისეთ ქვეყნებში მოხვდა, მტერს და ავს.

უკვე წესად გვექცა, რომ ერთ-ერთ, თანაც მრისხანე მეტოქედ იტალია გვყავს ხოლმე და აპენინელებმა დეიან სტანოვიჩიჩის გაწვრთნილ გუნდს ბალკანური ფორუმის სასტარტო უთანასწორო ბრძოლაში ამჯერადაც ჩაუტარეს დაუვიწყარი გავლენით – 22:5. სკუადრა აძურა რომ მოთლიანად ტურნირის გამოკვეთილ ფაქტორულად საფუძვლიანად ითვლება, კერძოდ კაპალ საბერძნეთთან მეორე შეხვედრამაც დაადასტურა – 15:8, ჩვენ კი...

თუ ვინმე ითქმის, ყველაზე ტიტულოვანია, 9-გზის ოლიმპიური, 4-გზის მსოფლიოს და კონტინენტის 13-გზის ჩემპიონი უნგრეთია, რომელსაც ტრავმირებული ბომბარდირის ვაჟენსკის გარეშე შევებით. მართალია, მაღიარები ზაგრებში ახალგაზრდული შემადგენლობით თამაშობენ, მაგრამ ეს ის ბიჭები არიან, შარშან მუნდიალი რომ მოიგეს და არც ელიტაში დაწინაურების ამბიცია აკლიათ, ასე რომ, ჯვაროსნებს შეღავათის იმედი არ უნდა ჰქონოდეთ.

მით უფრო დასაფასებელია ის წინააღ-

მდეგობა, რომელიც თანამედროვე წყალმურთის გრანდის უახლოეს მომავალს გავუჩიეთ და ღირსეულად დავეტოვეთ აუზი – 11:15. აღსანიშნავია, რომ მესამე პერიოდი საერთოდაც მოვიგეთ – 6:4, ერთ-ერთ ეპიზოდში კი 3 უპასუხო ბურთი გავიტანეთ და ვარგას მეგირდები ვანერვიულეთ კიდევ – 10:12, მაგრამ სენსაციას ხელი მსაჯთა რამდენიმე სადავო გადაწყვეტილებამაც შეუშალა.

დადებით, რომ ჰეთ-თრიქი ახვლედიანმა შეასრულა, პარტნიორთაგან კი ასევე მეკარე რამზაძე გამოირჩეოდა, რომელმაც პენალტის მოიგერია.

დღეს ელდელეობთან მატჩი გვაქვს, თუმცა შედეგის მიუხედავად პლეი-ოფში ახალი ფორმატით მაინც აუცილებლად გავალთ.

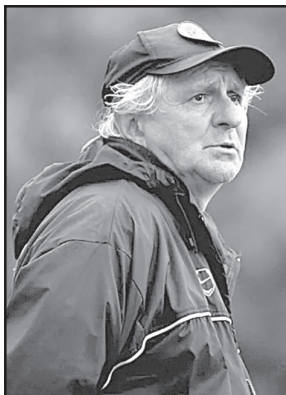
და ბოლოს: ისტორიაში უნგრელებთან აქამდე საუკეთესო შედეგად 14:18 წაგებული შეხვედრა გვეთვლებოდა. როგორც ხედავთ, ამჯერადაც 4-მურთიანი სხვაობით დავმარცხდით, თანაც მაშინ, როცა კონდიციებიდან აშკარად ამოვარდნილია გუნდის ლიდერთაგანი შუბაშეილი. ასე რომ, სავსებით შესაძლებელია, პროგრამა-მინიმუმი შევასრულოთ და წინა ევროპირველობის მსგავსად, რჩეულთა 8-ეულში დავიშვებიდეთ ადგილი.

© ხსოვნა გულისა

ტკივილიანი სტრიქონები

ხსოვნა უღმრთელი კანონებით გრძელდება და არსთა გამრევე არც შობა-ახალი წლის ფაქტორს ითვალისწინებს. ვერაფერს გვაჩვენებს – უფალსაც საუკეთესო მიჰყავს.

თემურ მახარაძე. ერთ-ერთ საერთაშორისო ტურნირზე გამგზავრებისას გავიცანი ერთმანეთი, როცა დეკლარაციების შევსებისას მამაჩემის სახელი შეიტყო და ღიმილით ჩამომართვა ხელი – მამით სენიები გყოფილ ვართო. იქიდან მოყოლებული, ძვირფასი შოთავეიჩი სათუთად უფრო ხილდებოდა არა მარტო პირადად ჩემთან, არამედ მთელ მედიასთან ურთიერთობას და ბევრთან მეგობრობაც აკავშირებდა, თუმცა ეს ხელს არ უშლიდა, სათქმელი ყველასთვის ჩვეული პრინციპულობით მოეხსენებინა. როგორც ფეხბურთის უსაზღვროდ მოყვარული პროფესიონალი, გამძვინვარებულოც გვახსოვს, მაგრამ ვიმეორებთ – ეს იყო მართალი კაცის ემოციები, პიროვნული სისუსტეები კი,



მოგვხსენებდათ, ყველას გვახსიათებს.

როცა ბატონ თემურზე ვსაუბრობთ, უპირველესად მისი შამბეგდავი სამწვრთნელო კარიერის გამორჩეულ ფურცლებს მივავებთ სათანადო პატივს, მათ ჩამოვთვალს კი იმ გულისტკივილის ხაზგასმას ვამჯობინებთ, რომლითაც საამაყო ოჯახი, მეგობრები, კოლეგები და, საერთოდ, მთელი საფეხბურთო საზოგადოება გამოეთხოვა.

დავით მერეკაშვილი. ქართული კალათბურთის ტალანტთა სამჭედლოს – ქუთაისის გუნდის ერთ-ერთი ლიდერი ზაზა მაჩალაძესთან ერთად ეროვნული ჩემპიონატის გარიჟრაჟზე მონაწილეობის თამაშით გამოირჩეოდა, მათი ტალანტი კი განსაკუთრებით მაშინ გაიფურჩქნა, როცა მსაჯობა დაიწყეს და ფიზიკური სიძლიერე გახდნენ.

სუპერლიგის მატჩის დროს საკალათბურთო სამყაროს კოლორიტულმა ფიგურამ აღნიშნულ წყვილზე საუბრისას მრავალისმეტყველო შედარება მოიყვანა – ისეთივე განუყრელი არიან, როგორც ზურაბ საკანდელიძე და მიხეილ ქორქია იყვნენო. დაგვეთანხმებით, ეს სტრიქონები ბევრ რამეზე მეტყველებს.

სამწუხაროა, რომ სპორტის საყვარელი სახეობის უნგარო, სრულიად ახალგაზრდა მსახურს გულმა უშტყუნა.

ნათელი და სანთელი, ოსტატო!

ბიბა პლატონიშვილი



რეგიონულ კონფლიქტში ლიბანი არ ჩაითრიოთ!

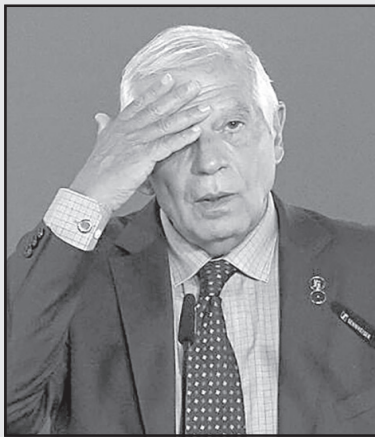
აუხილაველია რეგიონულ კონფლიქტში ლიბანის ჩათრევის თავიდან აცილება, – ამის შესახებ ლიბანში ვიზიტისას საგარეო პოლიტიკისა და უსაფრთხოების საკითხებში ევროკავშირის უმაღლესმა წარმომადგენელმა, ჯოზეფ ბორელმა განაცხადა. მან შემოთავაზა გამოთქვა ისრაელისა და ლიბანის საზღვარზე ორმხრივი ცეცხლის გააქტიურების გამო.

„აუცილებელია ახლო აღმოსავლეთში რეგიონული ესკალაციის თავიდან აცილება. ამსოლუტურად აუცილებელია ლიბანის რეგიონულ კონფლიქტში ჩათრევის თავიდან აცილება“, – აღნიშნა ბორელმა.

ისრაელის მიმართულებით ლიბანიდან ათობით რაკეტა ისროლეს. რაკეტების გაშვებაზე პასუხისმგებლობა ლიბანურმა შიიტურმა დაჯგუფებამ „ჰეზბოლამ“ აიღო. დაჯგუფების განცხადებაში აღნიშნულია, რომ ეს არის პირველადი პასუხი გასულ კვირას „ჰამასის“ ერთ-ერთი ლიდერის, სალემ ალ-არუნის მკვლელობაზე.

ევროკავშირის უმაღლესი წარმომადგენლის თქმით, ის მიიჩნევს, რომ დიპლომატიას შეუძლია გამარჯვება.

„მე ვუკვანია ამ გზავნილს ასევე ისრაელს, არავინ მოიგებს რეგიონული კონფლიქტიდან“, – განაცხადა ბორელმა. ევროპელი დიპლომატის თქმით, ევროკავშირი არ დაიშურებს ძალისხმევას, ორი სახელმწიფოს პრინციპზე დაფუძნებული გამოსავალი რეალობად იქცეს.



საღ პარის „ჰამასის“ კავიბალი?

აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტი „ჰამასის“ ფინანსური ქსელის შესახებ ინფორმაციის სანაცვლოდ ფულად ჯილდოს აწესებს. კერძოდ, როგორც უწყების განცხადებაშია აღნიშნული, აშშ 10 მილიონი დოლარის ოდენობის ჯილდოს სთავაზობს ინფორმაციისთვის, რომელიც „ტერორისტული ორგანიზაცია“ „ჰამასის“ ფინანსური მექანიზმების განადგურებას“ გამოიწვევს.

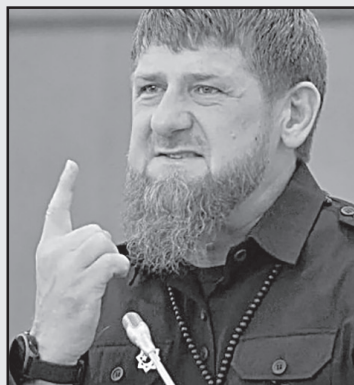
სახელმწიფო დეპარტამენტი დაინტერესებულია ხუთი პირის შესახებ ინფორმაციით, რომლებსაც ის „ჰამასის“ ფინანსურ ფასილიტატორებს უწოდებს. მათ შორისაა სუდანში მცხოვრები „ჰამასის“ ფინანსისტი ამდელბაზიტ ჰამზა, რომელიც, სახელმწიფო დეპარტამენტის ცნობით, მართავს მრავალ კომპანიას „ჰამასის“ საინვესტიციო პორტფელში და ჩართული იყო დაჯგუფებისთვის თითქმის 20 მილიონი დოლარის გადარიცხვის ოპერაციაში. უწყების ინფორმაციით, ჰამზას ასევე ხანგრძლივი ფინანსური კავშირები აქვს „ალ-ქაიდასთან“.

სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ ჩამოთვლილი კიდევ სამი პირი – ამერ ქამალ შარიფ ალშაჰა, ამდელ სადუ ჯალეში და ვალიდ მუჰამედ მუსტაფა ჯადალა არიან. უწყების მონაცემებით, სამივე მათგანი თურქეთში ცხოვრობს და „ჰამასის“ საინვესტიციო ქსელს წარმოადგენს. მეხუთე პირი, რომლის შესახებაც აშშ ინფორმაციას ითხოვს, არის მუჰამედ აჰმად აბალ-დაიმ ნასრალა, რომელსაც, აშშ-ის მთავრობის ცნობით, კავშირი აქვს ირანულ კომპანიებთან და მონაწილეობდა „ჰამასისთვის“ ათობით მილიონი დოლარის გადარიცხვაში.

კადროვმა აპერიკასთან პაჭრობა დაიწყო...

ჩვენთვის მეთაურმა რამზან კადიროვმა აშშ-ს შესთავაზა, მისი ოჯახის წევრებს უკრაინელი ტყვეების სანაცვლოდ სანქციები მოუხსნან. ოჯახის წევრების სია კადიროვმა ამერიკის ყოფილ მმართველს სკოტ რიტერს გადასცა, რომელიც გროზნოში იმყოფებოდა.

კადიროვი ამტკიცებს, რომ სანქციებს ეფექტი არ აქვს, თუმცა, არ აკონკრეტებს, მის მოხსნას, რასაც ეფექტი არ აქვს, რატომ ითხოვს. ჩვენი სტუმრისთვის საინტერესო ინფორმაცია გვაქვს. გვყავს ტყვეები, რომლებიც დონეცკსა და ლუგანსკში ავიყვანეთ... თუ ისინი დედაჩემს, ჩემს დებს სანქციებს მოუხსნიან... ჩემს გარდა... და თუკი ცოტათი კიდევ გაამკაცრებენ პირადად ჩემს მიმართ სანქციებს, ჩვენ მათ ტყვეებს გადავცემთ, – თქვა კადიროვმა. იქვე კადიროვმა აჩვენა ვიდეომიმართვა, სადაც უკრაინელი ტყვეები ითხოვენ, ჩეჩნეთის მეთაურის ოჯახის წევრებს სანქციები მოუხსნან.

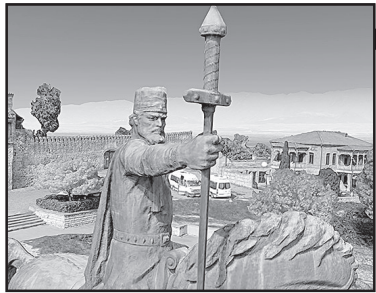


ლუკაშენკო უვადო პრივილეგიებს აკანონებს

უვადო პრივილეგიები, ოჯახის დაცვა და დენის აკრძალვა – ბელარუსის პრეზიდენტმა ალექსანდრ ლუკაშენკომ ბელარუსის პრეზიდენტის შესახებ კანონში ცვლილებებს ხელი მოაწერა.

დოკუმენტის თანახმად, ქვეყნის გადამდგარი პრეზიდენტი და მისი ოჯახის წევრები თავისუფლდებიან პასუხისმგებლობისა და სასჯელისგან, თანამდებობაზე ყოფნის პერიოდში ჩადენილი დანაშაულებისთვის. ასევე, საპრეზიდენტო თანამდებობიდან გადადგომის შემდეგ, დოკუმენტის მიხედვით, ლუკაშენკო შეძლებს გახდეს სახალხო კრების დელეგატი და უვადო სენატორი. შემოსავლის წყაროს მიუხედავად, ცვლილებები ითვალისწინებს, რომ მას უვადოდ დაენიშნება ყოველთვიური, ხელფასის ოდენობის ანაზღაურება. ცვლილებები ქვეყნის პარლამენტმა დეკემბერში მიიღო. პრეზიდენტის მოთხოვნების გარდა, პარლამენტი საპრეზიდენტო კანდიდატის მოთხოვნებსაც ცვლის, რომლის მიხედვითაც კანდიდატს შეუძლია გახდეს პრეზიდენტი თუ ის ბელარუსის მოქალაქეა დაბადებით, არის არანაკლებ 40 წლის და არჩევნებამდე, მინიმუმ 20 წელია ცხოვრობს ქვეყანაში და არ აქვს ბინადრობის ნებართვა, ან სხვა ქვეყნის მოქალაქეობა.





მოლოცვა პრეკლეს ქალაქიდან

დავითოვანი წელი, ახალი!

ძველი წავიდა – მშვიდობით,
დავითოვანი წელი, – ახალი!
გარეთ ნდობით და... შინ ნდობით,
ხვალე გვაძლევდეს – სხვა ხალისს...

ცას ამშვენებდეს – ლაფიარდით,
ძველს გაჰყვას – დარდის წვა,
– ნეტავ...

მიმოიფინოს გზა – ვარდით,
ილხენდეს – მთელი პლანეტა...

დრო გაქრეს: ისრის, მშვიდდობის,
აღარ დაგმარხით – ღირსება,
სიდიადეა, – მშვიდობის,
ვინც სიყვარულით იცნება...

წლები, წამი – წამ, დამდენი –
გაგწელეთ ტანჯვის წამებად,
გადავიტანეთ – რამდენი:
შუღლი, ჯვარცმა და წამება...

თმი, დღეს, – დიდი რეტიბი...
და... ნიშნია – სივარდის, –
ათასჯერ, უფრო, მეტია, –
თმზე – ბათისი, ჩინების...

ყველგან და... ყველამ – სულიდან,
ავი მიხვები აყაროს,
გაგება იყოს – სრული და...
აყვავდეს – აზრის სამყარო...

ვისაც – იესოს სვე დაჰყვა,
ილიას თვალეზს, ვინც ახელს,
კი არ ვდგენიდე, გუთაყვით?!...
გულზე ვიწერდეთ მის სახელს...

სისხლით და ცრემლით ნაშულის,
გვიყვარდეს – მზეც და გრილიცა...
ჩვენი – ჯვარცმული მამულის
წინსვლას უფალიც გვილოცავს...

ყველამ დავთარსით – თარსი და...
გაპრავდეს – წრფელი, ალალი,
აღარ ისმოდა, არსიდან:
ვაი, ვაი და... ვალაღი!

არავინ დარჩეს – საცალო,
აგსხივდეთ სხივით, – ათასით,
სადიდებელი დავცალოთ –
უფლის, – ცხრა ყანწი,
ცხრა თასი...

არ გვადევნებს ქაჯი – კივილით,
საბმელით – ჭკუით ბრმაც ებას,
წარსულს ჩაბარდეს – ტკივილი, –
ხევეჭა, „მე“ – ობა, ტაცება...

სახელი სიბრძნით გაგვეთქვას, –
სულ, დარი იყოს – სადარი...
აღარასოდეს არ გვეთქვას:
ძმობა, ერთობა სად არის?!

იყოს: ღვინი და... ქორწილი, –
ყველგან – სოფლად და ქალაქად...
ბედნიერებით, – ორწილი:
ხვავი, დოვლათი, ბარაქა!...

ღღის, ღამის იყოს – სიმკვეთრე,
გვეტონდეს: მზით სავსე – გულები,
უღევი – სიბრძნის სიკეთე...
და... სიყვარულიც – უღევი!

არ მოგვეშალოს, – აროდეს:
რწმენა, იმედი – ხვალისა...
მთელი მსოფლიო ხარობდეს,
სიცოცხლე გვეძვეს – ხალისად!...

ფარნა რაინა,
თელავი, 1.01.2024 წ.

სხვადასხვა

კაკული გურიელაშვილი უკურნებელმა სინამა შეინირა!

59 წლის ასაკში, მომღერალი კაკული გურიელაშვილი გარდაიცვალა. ინფორმაციას სოციალურ ქსელში მისი ვაჟი მიმელ გურიელაშვილი ავრცელებს.

„დიდი მწუხარებით ვწერ, რომ მამაჩემის სული სამყაროს შემოქმედმა ჩაიბარა...“ – წერს მომღერლის შვილი. მომღერალი მძიმე სენს ებრძოდა.



ლევან კაშხაძე გარდაცვლილი იპოვეს

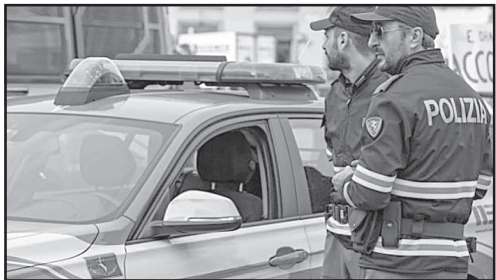


ემიგრანტების წყევლი მომღერალი, ლევან კაშხაძე გარდაცვლილი ნახეს. სამწუხარო ინფორმაციას შოთო სიხარულიძე ავრცელებს.

„გლოვოს ჩემი სამტრედია, კულაში გარდაიცვალა მომღერალი, ლევან კაშხაძე. დაიბინა და ვედარ გაიღვიძა... ენით აუწერელი ტკივილი დაგვიტოვა. გაანადგურე და თავდაყირა დააყენე ყველას ცხოვრება, ვინც გიცნობდა, ნათელში იყავი ჩვენი ყველასგან და ყველაფრით გამოჩნეული და განსაკუთრებული. მოისვენეთ ახლად შესვენებული ლევანი... კიდევ ერთი ახალგაზრდის თვალეზში ჩამჭრალი სიცოცხლე...“ – წერს სიხარულიძე.

ალბანეთში საქართველოს 2 მოქალაქე გამოიჭირეს

ალბანეთში საქართველოს ორი მოქალაქე დააკავეს. ადგილობრივი მედიის ინფორმაციით, 32 და 36 წლის კაცები დიდი ოდენობით მოპარული ძვირფასეულობის ალბანეთიდან საზღვრზე გადართმევდნენ. საგარეო დამხმარეებს სამკაულები მანქანაში ჰქონდათ დამალული.



ალბანეთის პოლიციაში განმარტავენ, რომ დაკავებულებს თან ჰქონდათ 6 000 ევრო ნაღდი ფული, ასევე, ქურდობისთვის სხვადასხვა ხელსაწყოები და მოწყობილობები. დაკავებულების მანქანიდან ამოღებულია 190 სახეობის ოქროსა და ვერცხლის ზეგამები, სამაჯურები, ყელსაბამები, ოქროს მონეტები, „როლექსის“ საათი და მარგალიტის ყელსაბამი.

ჭიათურაში მეთერთმეტეკლასელი გოგო ტრაგიკულად დაიღუპა!

ინფორმაციას ჭიათურის №1 საჯარო სკოლა სოციალურ ქსელში ავრცელებს და დაღუპული ქეთი ფერაძის ოჯახს უსამძიმრებს. „ქალაქ ჭიათურის №1 საჯარო სკოლის დირექცია, პედაგოგიური საზოგადოება, მოსწავლეები და მათი მშობლები ღრმა მწუხარებას გამოთქვამენ ამავე სკოლის მე-11 კლასის მოსწავლის ქეთი ფერაძის ტრაგიკულად გარდაცვალების გამო“, – ნათქვამია სამძიმრის ტექსტში.

აპიაკატასტროფას მსახიობის სისოცხლე შეენირა

პარიზის ზღვაში მომხდარ ავიაკატასტროფას გერმანელი მსახიობი კრისტიან ოლივერი ემსხვერპლა. სამართალდამცველთა ცნობით, 4 იანვარს მცირე ზომის თვითმფრინავი, რომელიც კუნძულ ბეჩინიდან სენტ-ლუსიაში მიფრინავდა, ზღვაში ჩამოვარდა.

თვითმფრინავის ბორტზე 4 ადამიანი იმყოფებოდა: 51 წლის კრისტიან ოლივერი, მისი 12 და 10 წლის ქალიშვილები და პილოტი რობერტ საქსი. თვითმფრინავის ყველა მგზავრი დაიღუპა. თვითმფრინავს გაუმართაობა აფრენის შემდეგ მალევე გაუჩნდა. ოლივერს შესრულებული აქვს როლები ისეთ ფილმებში, როგორებიცაა „ოპერაცია „ვალკირია“, „ავტომობილი“ და სერიალში „სპეცრაზმი „კობრა“, „მერვე გრძნობა“ და „პარალელური სამყაროები“.



სანთელი

ირაკლი ქავთარაძე კასი, რომელის დააკლდა თბილისს



მეგობრები ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ მათ რიგებს გამოაკლდა სამაგალითო პიროვნება, ღირსეული მოქალაქე, მზრუნველი და უანგარო მეგობარი ირაკლი ქავთარაძე.

ირაკლი ქავთარაძემ ხანგრძლივი პროფესიული გზა გაიარა. 1957 წ. საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის (ყოფ. პოლიტექნიკური ინსტიტუტი) სამშენებლო ფაკულტეტის დასრულების შემდეგ მუშაობა დაიწყო უკრაინაში, სამშენებლო სამმართველოში; შემდგომ – ქ. თბილისში, „თბილქალაქპროექტის“ კონსტრუქტორად, „თბილგაზმშენისა“ და „ინფრშენის“ №3 და №2 სამშენებლო-სამონტაჟო სამმართველოების მთავარ ინჟინრად და შემდეგ – სამმართველოს უფროსად; 1976 წელს მუშაობდა საქართველოს საყოფაცხოვრებო მომსახურების სამინისტროს სამშენებლო სამმართველოს უფროსად; 1976-1992 წლებში – საქართველოს სასოფლო-მშენებლობის სამინისტროს თბილისის სამშენებლო სამმართველოს უფროსად, ცეკავშირის ტრესტ „საქკოოპრემმონტაჟს-პეცმშენის“ მმართველად, საქართველოს კომუნალური მეურნეობის სამინისტროს №1 სამშენებლო ტრესტის მმართველად; 1992-2004 წ. – საქართველოს ურბანიზაციისა და მშენებლობის სამინისტროში;

ხელმძღვანელობდა ქ. თბილისის გაზსადენების, საყოფაცხოვრებო, სამშენებლო, კომუნალური, საფარო და სხვა სახის ობიექტების მშენებლობას, მიღებული აქვს სახელმწიფო ჯილდოები, მათ შორის – ღირსების ორდენი, საპატიო ნიშნის მედალი.

იყო საქართველოს საინჟინრო აკადემიის ნამდვილი წევრი. ნათელი დაადგეს ირაკლი ქავთარაძის დაუფინყარ სახელს!

მეგობრები

ყოფილი კომუნალური მეურნეობის სამინისტროს თანამშრომლები ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა №1 სამშენებლო ტრესტის მმართველი, ღირსების ორდენის კავალერი

ირაკლი ქავთარაძე

და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.



ყოფილი ცეკავშირის კოლექტივი ღრმა მწუხარებას გამოთქვამს ტრესტ „საქკოოპრემმონტაჟს-პეცმშენის“ მმართველის

ირაკლი ქავთარაძის

გარდაცვალების გამო და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

გარდაიცვალა სოფლის თანატოლი მსახიობი

„მერი პოპინსი“ მისის ბენქსის როლის შემსრულებელი მერიტანელი მსახიობი გლინის ჯონსი 100 წლისა გარდაიცვალა.

80-წლიანი კარიერის განმავლობაში ჯონსს 60-ზე მეტ ფილმსა და 30-ზე მეტ დადგმაში აქვს მიღებული მონაწილეობა. ფრედ ცინემანის ფილმში The Sundowners შესრულებული როლისთვის ჯონსი „ოსკარზე“, ხოლო ჯორჯ კუკორის The Champ Report-ში შესრულებული როლისთვის – „ოქროს გლობუსზე“ იყო ნომინირებული. ცხოვრების ბოლო წლები გლინის ჯონსმა მოხუცებულთა თავშესაფარში გაატარა.



პულოსავთ!

კაცი – ლეგენდა...

ამ უპარპეზო ბიჭს ლეგენდაში ღაღის... ლეგენდები მის სიყვარულზე, ერთგულებაზე, ვაჟ-კაცობაზე, გამტანობაზე და პროფესიონალიზმზე.

არცაა გასაკვირი, იგი ხომ მოყვასის სიყვარულში იფერფლება, გაჭირვებულისთვის ისარჯება, ნაღალატებს ერთგულობს. ჰყავს უამრავი მეგობარი, მოყვრობს მთელ საქართველოსთან...



ნადი კოლხია, წარმოსადგე, დაუდგარი, წმინდა სისხლით, ჯიშითა და მოდგმით, მეგრულთა უძველესი ტრადიციებითა და ადათ-წესებით.

ლაშაში თჯანის თაგაკაცია და შთამომავლების იმ წესით აღმზრდელი, რისთვისაც იცნოვრა...

არ ეტყობა წლები, ამის საიდუმლოება თავად იცის, ეს მისი ცხოვრების წესია – ყველაფერში ზომიერება, უშრეტო იუმორი, არტისტულობა, ენციკლოპედიური ცოდნა...

ეს ლეგენდა კაცი მწ წლისა შესრულდა, თუმცაღა, ჩვენ ეს არ გვჯერა! არც თავის გულშემატივარ ქალბატონებს არ სჯერათ და სწორედ ეს არის მთავარი...

ეს კაცი ოთარ ქითანავაა.

* * *

მზრამ გამორჩეულად იცოცხლე, ისარე, იბედნიერე, ჩვენს უკეთესობად კაცი, ილტვი და დააშვენე შენი ლაშაში სამშობლო, შენი უსაყვარლესი ხალხი, ენა და სარწმუნოება...

ას წლამდე სამი ნაბიჯია, ოდნავ დაქვეითებულ იმუნიტეტზე სარკასტულ წუწუნს თავი დაანებე და ზუთის მწვადებზე გადადი...

მეგობრების სახელით –

სპარტაკ ძოგულია, მამუკა ვაშაქიძე

ნიკორ-ნინოძის საფრთხე არ ემუქრება!



საბარძელოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს განცხადებით, გავრცელებული ინფორმაცია, რომ ნიკორ-ნინოძის მდებარე წმ. ნიკოლოზის სახელობის ტაძარს საფრთხე ემუქრება და არის განადგურების რისკის ქვეშ, არ შეესაბამება სიმართლეს.

როგორც განცხადებაშია აღნიშნული, ტაძარს არ აქვს სტრუქტურული პრობლემები, ინტერიერში არ ხდება წყლის ინფილტრაცია და ვიზუალური დათვალიერებით კედლის მხატვრობის მდგომარეობის გაუარესება არ შეინიშნება.

„ამბროლაურის მუნიციპალიტეტის სოფელ ნიკორწმინდაში მდებარე წმ. ნიკოლოზის სახელობის ტაძრის სრული რესტავრაცია-რეაბილიტაცია, სააგენტოს დაკვეთით, 2018 წელს განახორციელა შპს „ხელოვნების ნიშნა კონსერვაციის ცენტრმა“ (ნანა კუპრაშვილი).

ხელშეკრულებით გათვალისწინებული იყო შემდეგი სამუშაოები: ტაძრის სახურავიდან თუნუქის ბურულის მოხსნა და ჩანაცვლება სპილენძის ფურცლებით, სარკმლებისა და კარების შეცვლა, ქვის საკონსერვაციო სამუშაოები, ინტერიერში ნაღესობისა და ფერწერის რესტავრაცია, ელექტროსამონტაჟო სამუშაოები და სამრეკლოს რეაბილიტაცია. სსენებული სამუშაოების ღირებულებამ შეადგინა 946175 ლარი.

სააგენტოს თანამშრომლების მიერ ობიექტის მონიტორინგი ბოლოს განხორციელდა 2023 წლის აგვისტოში. შემონიშნულ იქნა ტაძრის როგორც გადახურვის, ასევე ელექტრიკის და ინტერიერის მდგომარეობა. მონიტორინგის შედეგად დადგინდა, რომ, გარდა მცირე დაზიანებებისა, ძეგლის მდგომარეობა დამაკმაყოფილებელია. ტაძარს არ აქვს სტრუქტურული პრობლემები, ინტერიერში არ ხდება წყლის ინფილტრაცია და ვიზუალური დათვალიერებით კედლის მხატვრობის მდგომარეობის გაუარესება არ შეინიშნება.

შესაბამისად, გავრცელებული ინფორმაცია, რომ ძეგლს საფრთხე ემუქრება და არის განადგურების რისკის ქვეშ, არ შეესაბამება სიმართლეს.

სააგენტო კვლავაც გააგრძელებს ძეგლის მონიტორინგს და საჭიროების შემთხვევაში გაატარებს შესაბამის ღონისძიებებს“, – აღნიშნულია საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს განცხადებაში.



დიდი ბაქდონელის სასახლე

16-წლიანი რესტავრაციის შემდეგ, საბერძნეთში ერთ-ერთი უძველესი სასახლე გაიხსნა, სადაც ალექსანდრე მაკედონელის კორონაცია გაიმართა. სასახლე, რომელიც საპორტო ქალაქ სალონიკთან ახლოს მდებარეობს, 2300-ზე მეტი წლის წინ ააგეს. მოგვიანებით ის რომაელებმა განადგურეს და მისი ნანგრევები, XIX-ის დასაწყისში, გათხრების დროს აღმოაჩინეს. სასახლის ნაწილობრივ რეკონსტრუქციას, რომელიც ევროკავშირის დახმარებით ჩატარდა, 20 მილიონზე მეტი ევრო დაიხარჯა.

ლეგენდარული მომღერალი გოგონები საფოსტო მარკებზე

ბრიტანეთის სამეფო ფოსტამ Spice Girls-ის 15 მარკა გამოუშვა. ეს პირველი შემთხვევაა, როდესაც ბრიტანეთის საფოსტო სამსახურმა, მარკების ერთი სერია მთლიანად გოგონათა ჯგუფს მიუძღვნა. ჯგუფის წევრების განცხადებით, წლების წინ მსგავს მოვლენაზე ვერც კი იოცნებებდნენ და ეს მათთვის დიდი პატივია.

ჯგუფი 1994 წელს დაარსდა. თავისი სადებიუტო სინგლი wannabe-ი კი, 1996 წელს გამოუშვა. სიმღერამ გაერთიანებული სამეფოს სინგლების ჰიტ-ალბომების სათავეში, შვიდი კვირა დაჰყო. ჯგუფი „სპაის გირლს“, ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი ბრიტანული ჯგუფია.



მოზარდი, რომელმაც „ტეტრისი“ დახურა

13 წლის უილის ბიგსონმა, რომელიც აშშ-ის შტატ ოკლაჰომაში ცხოვრობს, მსოფლიოში პირველმა გაიარა კომპიუტერული თამაშის „ტეტრისი“ ყველა ტური.

მოზარდს, რომელიც YouTube-ზე Blue Scuti-ის სახელით არის დარეგისტრირებული, ამისთვის სულ რაღაც 38 წუთი დასჭირდა. სწორედ ამ პლატფორმაზე ატვირთა უილისმა თამაშის ჩანაწერი. ბოლო, 157-ე ტურში ბლოკები ძალიან სწრაფად ვარდებოდა, ხაზის მორიგი გაქრობის შემდეგ კი თამაში გაჩერდა, რადგან შემდგომი პროგრამული კოდი უბრალოდ აღარ არსებობს.

„ღმერთო ჩემო, ახლა გაფითიშები, თითებს ვერ გგრძნობ“, – ამბობს უილისი ვიდეოში. ბიჭი თამაშმა 2021 წელს გაიტაცა. მას შემდეგ კვირაში დაახლოებით 20 საათის განმავლობაში თამაშობდა „ტეტრისის“ და სხვადასხვა ტურნირშიც მონაწილეობდა.

პარზინი ყინულის ფესტივალს მასპინძლობს

ჩინეთის ქალაქი პარზინი ყინულისა და თოვლის ყოველ წლიურ ფესტივალს მასპინძლობს.



უხსოვრი პაუზის ქარსი:

აუშ ღოღარი - 2.6865; პპრო - 2.9310;
ბრიტანული ბიკანა სტარლინი - 3.4011;
100 რუბლი - 2.9522; თურქული ლირა - 0.0900;
აპარკანიჯანული მანათი - 1.5812;
1000 სომხური დრამი - 6.6517

აქინდი 8 იანვრისთვის

აღმოსავლეთი სპარტოპოლი:
ბარი - ღამი -1, ღამი +16
მთიანი რაიონები - ღამი -4, ღამი +12
აღმოსავლეთი სპარტოპოლი:
ბარი - ღამი +5, ღამი +19
მთიანი რაიონები - ღამი -5, ღამი +8
თბილისი: ღამი +2, ღამი +14

დაგვირეკეთ, მოგვწერეთ:

ტელ: 599-36-00-35, 577-77-27-17

ელ. ფოსტა: sakresp@top.ge

და sakresp@mail.ru

ვებ-გვერდი: www.sakresp.ge

საქართველოს რესპუბლიკა

SAKARTVELOS
REPUBLIKA

ა.ნაირთლის №116 (მღვანე პლაზა)

მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ძოგულია
599 36-00-35

მთავარი რედაქტორის
მოადგილე
მამუკა ვაშაქიძე
597-22-07-04

ტექნიკური რედაქტორი
კახა ძორიძე

შემომცემადგენითი
ჯგუფი:

ალექსანდრე ნიკოლოზი
ბია პლატონიშვილი
ოთარ ტურაბაიძე

სტილისტ-
კორექტორები:
ნაირა კიკელია,
მანია იორაბაშვილი,
ოპერატორი
შორენა გვილია

რეკლამის მენეჯერი:
577-77-27-17

rkobulia29@gmail.com

ანგარიშის ნომერი
GE90BG0000000538329790

გამომცემელი:

შპს 100 – ახალი
„საქართველოს რესპუბლიკა“
გაზეთ „საქართველოს
რესპუბლიკის“ გამომცემელი
599 36-00-35

იკავდება სტამბა
„ქოლორი“
ა. პაღდავასძის №3

კოდორი
ჯგუფი

uac(უაქ)070.4(479.22)
ს-323



ავტორთა
საყურადღებოდ!

რედაქციის მიერ
შეუძვეთავე მასალაზე
დაიკავდება
ავტორთა ხარჯით.

გაზეთის
მომღერალი
ნომერი
გამოვა
ხუთშაბათს,
11 იანვარს